

Bundel - Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 16 december 2022

- 01 Opening en vaststellen agenda
 0 Agenda AB 16 december 2022.pdf
- 02 Mededelingen en ingekomen stukken
- 03 Verslag van de vergadering van 14 oktober 2022
 3 Verslag AB GSP d.d. 14-10-2022.pdf
- 04 GR aangelegenheden
- 04.a Opstellen rekening en begroting en accountantscontrole en programma van eisen
 jaarrekening/controleprotocol 2022
 4a 20221116JV0001352490 - Accountantscontrole programma van eisen jaarrekening 2022.pdf
- 05 Aandeelhoudersaangelegenheden
- 05.a Bedrijfsplan 2023-2027 GSP NV
 5a2 20221110JV0000837346 - AvA Notitie Bedrijfsplan 2023-2027.pdf
 5a3 20221110JV0000837971 - Bedrijfsplan 2023-2027 tbv AvA.pdf
 5a4 20221102JV0000118564 - Aandeelhoudersbesluit Vaststelling Bedrijfsplan 2023-2027.pdf
- 05.b Uitgifte in erfpacht aan CIRCTEC
 5b2 20221103JV0000233015 - AvA notitie - Uitgifte in erfpacht aan Cirttec - rev2.pdf
 5b3 20221102JV0000118699 - Aandeelhoudersbesluit Cirttec.pdf
- 05.c Herfinanciering aflopende financiering EUR 50 miljoen
 5c2 20221103JV0000232065 - AvA notitie - Verlenging aflopende ongeborgde financiering 50m.pdf
 5c3 20221102JV0000118779 - Aandeelhoudersbesluit Herfinanciering aflopende Financiering.pdf
- 06 Rondvraag
- 07 Sluiting

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Ons kenmerk: 2022.
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 16 december 2022

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 5 december 2022

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, die zal worden gehouden op **16 december a.s. om 9.30 uur** op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Verslag van de vergadering van 14 oktober 2022 (ter vaststelling)
4. GR aangelegenheden
 - a. Opstellen rekening en begroting en accountantscontrole en programma van eisen jaarrekening/controleprotocol 2022 (besluitvorming)
5. Aandeelhoudersaangelegenheden
 - a. Bedrijfsplan 2023-2027 GSP NV (besluitvorming)
 - b. Uitgifte in erfpacht aan CIRCTEC (besluitvorming)
 - c. Herfinanciering aflopende financiering EUR 50 miljoen (besluitvorming)
6. Rondvraag
7. Sluiting

Verslag van de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, gehouden op 14 oktober 2022 van 9.30 uur tot 10.30 uur op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : IJ.J. Rijzebol (voorzitter), G.J. Steenbergen, D. Zwart;
Gemeente Eemsdelta : J.A. Ronde (vicevoorzitter), J.H. Menninga, I. Poucki, E. Stulp;
Gemeente Het Hogeland : E. Dijkhuis, B. de Jong, J. Klei, S. van Keijzerswaard;

Afwezig: : F. Gräper;

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : F. Keurentjes (voorzitter RvC), H. Roose;
Directie GSP NV : C.L. König (CEO), dhr. H.V. Sanders (CFO);

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : A. Swart (secretaris GR);
RvC GSP NV : A. Dikkema (secretaris RvC en Directie);
Verslaglegger : Th. Poggemeier.

1. Opening en vaststellen agenda

Dhr. Rijzebol opent de vergadering en heet de leden welkom. Dhr. Zwart is als Statenlid nieuw in dit gremium en is in de plaats gekomen van dhr. Haze die wethouder is geworden in de gemeente Westerkwartier. Dhr. Zwart voelt zich nauw betrokken bij het Havenschap en Groningen Seaports en heeft in het verleden als waterwegbouwkundige bij het Havenschap gewerkt. Ter kennismaking stelt iedereen zich voor. Mw. Gräper heeft zich afgemeld.

Dhr. Rijzebol verwelkomt ook de leden van de Directie, de afvaardiging van de RvC en de ambtelijke ondersteuning die de vergadering deels via digitale weg volgt.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

- a. Termijnagenda
- b. Verzonden jaarrekening en begroting, inclusief accountantsverklaring toezichthouder
- c. Memo opdrachtformulering AB

Dhr. Rijzebol refereert aan de termijnagenda die spoedig zal worden aangevuld. De Jaarrekening 2021 van de GR is de vorige vergadering vastgesteld en is tijdig naar de toezichthouder verzonden, inclusief de accountantsverklaring en de nieuwe begroting.

De 'Memo opdrachtformulering AB' in verband met het rapport Boogers en de reacties daarop wordt vanuit het DB gedeeld met het AB ter voorkoming van mogelijke misverstanden. Vervolgens wordt dit voorgelegd - conform de afspraak in de vorige vergadering - aan een huisjurist van een der partners, omdat daarmee wordt vermeden dat de eigen juristen een rol krijgen in dit geheel, zodat laatstgenoemden het DB en het AB later eventueel nog kunnen adviseren.

Dhr. Stulp refereert aan de punten 1 t/m 3 van de memo en stelt dat het nog geen feit is dat het AB geen partij was in de vaststellingsovereenkomst, terwijl daar in de formulering wel van wordt uitgegaan. Dit is juist een der kwesties die onderzocht moet worden.

Een tweede punt is dat hij weliswaar blij is met dit onderzoek maar hij vraagt zich af waarom dit onderzoek niet een paar maanden eerder heeft kunnen plaatsvinden. De reden die toen werd opgegeven is dat de vaststellingsovereenkomst niet ingezien mocht worden, terwijl de inhoud nu wel door een huisadvocaat kan worden bekeken.

Vervolgens wil dhr. Stulp graag weten hoe verder wordt gegaan met het rapport Boogers om uiteindelijk, via een vervolgonderzoek, de onderste steen boven te krijgen.

Dhr. Rijzebol antwoordt dat aan de hand van het rapport Boogers geconcludeerd kan worden dat er een vaststellingsovereenkomst is en dat dhr. Boogers deze heeft kunnen inzien en dat om redenen van concurrentie en privacy deze niet publiek gemaakt kon worden. Wel heeft hij zijn eigen conclusies mede op deze overeenkomst gebaseerd. De vraag is nu of dat document alsnog kan worden ingezien. Dit is vraag 1 (zie memo) aan de juristen. Vraag 2 betreft de bevoegdheid van de ondertekenaar namens de NV en in het geval dat onbevoegd is ondertekend, is vraag 3 gesteld, namelijk of in dat geval de overeenkomst al dan niet bindend is.

Als het AB hiermee akkoord gaat, wordt daarmee het proces in gang gezet om het AB de volgende keer antwoord te geven op de gestelde vragen.

Dhr. Stulp vraagt of de huisadvocaat het verschil gaat vaststellen tussen de constatering van de

notaris en die van dhr. Boogers. Het gaat erom dat er een akte van levering is - waarvan deze vaststellingsovereenkomst onderdeel is - waarin de GR partij is, terwijl in de vaststellingsovereenkomst sprake is van de NV als partij. Dit moet duidelijk worden, want anders zijn alle vervolgvragen zinloos.

Dhr. Rijzebol herhaalt zijn eerder betoog inzake de drie vragen en geldigheid van de vaststellingsovereenkomst. Bovendien wil hij antwoord op de vraag of er een betaling heeft plaatsgevonden.

Dhr. Stulp heeft de indruk heeft dat hij en dhr. Rijzebol langs elkaar heen spreken.

Dhr. Rijzebol vraagt of iemand anders het woord wil. Hij constateert dat dit niet het geval is en vraagt of het AB akkoord gaat met de tekst zoals het DB in de memo heeft verwoord.

Dhr. Stulp merkt op dat hij aangetekend wil zien dat hij het verschil wil kennen tussen de verklaringen van de notaris en die van dhr. Boogers. Als sprake is van een akte van levering tussen de GR en Bakker, terwijl er een vaststellingsovereenkomst is tussen de NV en Bakker, had de notaris moeten constateren dat dit niet correct is. Die vaststellingsovereenkomst heeft immers geen betrekking op de relatie tussen de GR en Bakker. *Hier* zit precies de crux. Vervolgens wordt steeds verder gekeken en bijvoorbeeld de vraag gesteld of de Directeur een mandaat van het AB heeft om te ondertekenen, et cetera, maar dat is niet de kern van de zaak.

Dhr. Rijzebol denkt dat door het stellen van de vragen die door het DB in de memo zijn voorgesteld, tevens het antwoord op de vraag van dhr. Stulp zal worden gegeven.

Dhr. Stulp zou dat tot tevredenheid stemmen.

Dhr. De Jong refereert aan vraag 3, de vraag of partijen gebonden zijn aan de overeenkomst. Hij vraagt of advies gegeven wordt over de implicaties van het antwoord. Wat zijn de consequenties als de zaak eventueel wordt teruggedraaid?

Dhr. Rijzebol antwoordt dat dit zal blijken uit de beantwoording. Het zou kunnen dat degene die de handtekening heeft gezet, niet gemandateerd was. Hij zou dan eventueel ontslag kunnen krijgen, omdat hij buiten zijn boekje is gegaan. De vraag of de overeenkomst nog rechtsgeldig is, is een vraag die ook zal worden voorgelegd.

Dhr. Rijzebol vraagt de vergadering of zij akkoord kan gaan met het voorstel met inbegrip van de aantekening van dhr. Stulp en constateert dat dit inderdaad het geval is.

3. Verslag van de vergadering van 8 juli 2022

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Dhr. Stulp vraagt naar aanleiding van het verslag wanneer hij de risicoanalyse zal ontvangen.

Dhr. Sanders antwoordt dat de risicoanalyse in de Jaarrekening 2021 (op pag. 28) is opgenomen die later deze vergadering aan de orde komt.

4. GR aangelegenheden

Halfjaarlijkse financiële rapportage GR

Dhr. Rijzebol licht toe dat het DB de financiën van de GR beheert. De kosten van de GR worden uiteindelijk gedragen door de NV. Het DB legt halfjaarlijks verantwoording af aan het AB over de financiën en informeert de NV over de uiteindelijke kosten van de GR. De kosten zijn dit eerste halfjaar hoger dan begroot en dat is te wijten aan de kosten van de uitgevoerde onderzoeken.

De vergadering gaat akkoord met de overschrijding van de begroting met € 50.000 en neemt de financiële tussenrapportage voor kennisgeving aan.

5. Aandeelhoudersaangelegenheden

a. Jaarrekening Groningen Seaports N.V.

Dhr. Rijzebol herinnert eraan dat hij als voorzitter van het AB stemrecht heeft in de AvA van de NV. Om zijn stem uit te brengen dient het AB daartoe passende besluiten te nemen.

Dhr. Sanders licht toe dat voor deze jaarrekening een goedkeurende accountantsverklaring is uitgebracht en dat hij graag bereid is om vragen te beantwoorden.

Dhr. Poucki refereert aan pag. 29 inzake een passage over de oorlog in Oekraïne. Hij stelt dat dit de Jaarstukken van het jaar 2021 zijn, terwijl de oorlog in 2022 begon. Graag hoort hij daarop een toelichting.

Op pag.40 wordt gesproken over een borgstellingsplafond. Er is sprake van groei tot 2025, maar er wordt verwacht dat na 2026 additionele investeringen te verwachten zijn. In 2025 is het plafond al dicht genaderd, terwijl de kans groot is dat na 2025 het plafond wordt overstegen. Kan dit worden toegelicht?

Inzake de risicoparagraaf vraagt dhr. Poucki zich af of de jaarrekening de juiste plaats is om over risico's te spreken. Dat gebeurt toch eerder bij een begroting?

Dhr. Sanders antwoordt dat de oorlog in Oekraïne een voorbeeld is van een gebeurtenis met grote impact. Er wordt een korte vooruitblik geboden inzake de impact en dat is een gebruikelijk onderdeel van het jaarrekeningenrecht.

Inzake het borgstellingsplafond is juist geconstateerd - en dat is ook gedeeld in het Bedrijfsplan dat in maart 2022 met elkaar is besproken – dat fors voor-geïnvesteerd wordt in ontwikkelingen die plaatsvinden in het beheersgebied van GSP. Dat leidt er inderdaad toe dat het investeringsniveau naar het borgstellingsplafond toe beweegt. Deze jaarrekening betreft de periode 2020-2021. De vraag is vooral relevant in het bedrijfsplan dat in december aanstaande aan de orde komt en waarin een planning voor de toekomst wordt gegeven. Vooruitlopend daarop verwacht dhr. Sanders dat binnen het borgstellingsplafond wordt gebleven. Ontegenzeggelijk is het zo dat alle investeringen – waarmee potentiële klanten worden aangetrokken – het investeringsniveau opdrijven, waarna de opbrengsten van deze klanten op hun beurt zullen zorgen voor een verlaging van het investeringsniveau.

Over de risicoparagraaf informeert dhr. Sanders dat dit een verplicht onderdeel is in de jaarrekening. Daarmee wordt verslag gedaan hoe binnen GSP naar risico's wordt gekeken en welke de belangrijkste risico's zijn. Dat is een proces dat in samenspraak met de RvC jaarlijks wordt herhaald, waarna de input wordt meegenomen in de volgende begroting.

Dhr. Rijzebol constateert dat niemand verder nog vragen of opmerkingen heeft. Dit feit is voor dhr. Rijzebol aanleiding om namens het AB de Directie en de mensen die aan deze jaarrekening hebben gewerkt, te complimenteren. Hij concludeert dat het AB zonder stemming akkoord gaat met de opdracht aan de vertegenwoordiger in de AvA om in te stemmen met de Jaarrekening 2021.

b. Ondererfpacht HNL FERRY TERMINAL BV

Dhr. Rijzebol geeft het woord aan de Directie voor een toelichting.

Dhr. König meldt dat de Holland Norway Line al voor de zomer zo spoedig mogelijk van start wilde gaan en dat was tijdelijk mogelijk aan de zware ladingenkade. In eerste instantie wilde men 2 ha nemen, maar men heeft te kennen gegeven liever 4 ha in erfpacht te nemen aan de naastgelegen locatie Noordzijde Beatrixhaven, welk voorstel nu ter besluitvorming voorligt. Er zal daar een aparte kade worden aangelegd, zodat de zware ladingenkade weer gebruikt kan worden voor het doel waarvoor deze is aangelegd.

De Directie heeft in samenspraak met de RvC als randvoorwaarde gesteld dat deze erfpacht pas wordt uitgegeven op het moment dat men de financiering rond heeft. Op dit moment is dat, voor zover bekend, nog niet het geval.

Dhr. Steenbergen vraagt of aan dit voorbehoud een termijn is verbonden.

Dhr. König antwoordt dat HNL tot 01-01-2023 aan de zware ladingenkade terecht kan. Eigenlijk was die termijn tot 01-09-2022 vanuit de verwachting dat op 1 september een nieuwe aanvoer zou komen voor een offshore windpark, maar die aanvoer is uitgesteld hetgeen reden was om HNL langer op deze plaats toe te laten. Volgens de planning komt daar vanaf 1 januari 2023 grootschalig materiaal binnen dat oorspronkelijk geplaatst zou worden op de plaats waar nu de LNG Terminal is geprojecteerd. Het wordt dus ingewikkeld en druk. Met de betrokken ondernemers is afgesproken dat een en ander met elkaar in goede afstemming zal worden geregeld. HNL is er natuurlijk alles aan gelegen om een eigen plek te hebben.

Dhr. Steenbergen wijst erop dat er nog een nieuwe kade gemaakt moet worden en dat men de financiering rond moet krijgen. Als dit laatste het geval is, is die kade er nog niet. En dan?

Dhr. König antwoordt dat het bij deze kade in eerste instantie slechts gaat om een aantal afmeerpalen en een aanpassing van een reeds bestaande constructie.

Dhr. Keurentjes licht de discussie in de RvC over het stellen van de randvoorwaarde nader toe. Ter vermijding van imagoschade voor GSP in het geval dat een en ander, ondanks alle positieve berichten in de pers, toch niet of vertraagd door zou gaan, is besloten een serieuze check uit te voeren. Vandaar die randvoorwaarde. De financiële huishouding van HNL dient goed op orde te zijn. Dit loopt nu en in de RvC denkt men dat het risico op een ontsporing kleiner is geworden. Van beide kanten wordt gestreefd naar een goede oplossing. Het is een kwestie van goed bestuur.

Mw. Klei vraagt hoe deze onderneming in de visie van GSP past, terwijl GSP in eerste instantie een energiehaven is en de kaden schaars zijn en er nu een grote wissel op de capaciteit van de haven wordt getrokken. Is HNL niet een vreemde eend in de bijt?

Dhr. König kan mw. Klei volgen, maar HNL past wel in de visie omdat er ook goederen worden verscheept. Het is waar dat de kaden schaars zijn en daarom is gesteld dat er geen plek is aan de kaden van GSP en dat HNL zelf voor een kade moest zorgen. Verder gaat het om een stuk terrein waarvoor weinig toepassingsmogelijkheden bestaan, omdat het precies in een schuine hoek zit.

Dhr. Zwart weet niet of hij zijn zorgen om politiebeveiliging rond de Eemshaven hier juist adresseert. Met name is politiebeveiliging volgens hem van belang omdat middels een veerdienst mensen het land binnenkomen en/of verlaten. Hij zou graag een beeld van de veiligheid willen zien.

Dhr. Rijzebol antwoordt dat dit inderdaad niet de juiste plaats is om deze zorgen te uiten. Hier is een havenmeester werkzaam die onder de beide gemeenten valt. Verder is er de douane en de politie die ook onder de gemeenten valt. Voor de Eemshaven is dat de gemeente Het Hogeland en voor de haven van Delfzijl is dat de gemeente Eemsdelta. Zo zijn de verantwoordelijkheden geregeld.

Dhr. Zwart begrijpt het antwoord, maar voelt hier en daar gaten en zou graag een overzicht zien.

Dhr. Rijzebol wijst erop dat dit wettelijk zo geregeld is.

Dhr. König licht toe dat sprake is van goed overleg tussen de havenmeester, die vooral voor het nautische deel verantwoordelijk is, de politie en de beide burgemeesters waar de primaire verantwoordelijkheid berust. Onlangs heeft de havenmeester een presentatie gegeven over wat hij allemaal doet. Dhr. König zegt dhr. Zwart toe hem deze toe te sturen.

Dhr. Rijzebol vindt dat een goed idee en benadrukt dat de havenmeester weliswaar ondergebracht is bij GSP, maar onder de bevoegdheden valt van beide gemeenten en niet onder de provincie.

Hij vergewist zich ervan dat niemand verder nog een vraag heeft of opmerking wil maken en concludeert dat het AB zonder hoofdelijke stemming akkoord gaat met het ingediende voorstel.

6. Rondvraag

Dhr. De Jong vraagt hoe GSP zich verhoudt tot de crisis in de energievoorziening qua ondersteuning en het managen van wat er links en rechts aan het gebeuren is.

Dhr. König antwoordt dat er een aantal bedrijven in het gebied grote problemen ondervindt. Er wordt veelvuldig overleg gevoerd over wat GSP zou kunnen doen. Bio MCN staat stil en overweegt één fabriek geheel in de mottenballen te zetten en de andere *standby* te houden voor het geval de situatie verbetert. Zij gaan wel door met innovaties om te zien of op een andere manier dan met aardgas biomethanol geproduceerd kan worden.

Verder heeft PMC surveillance van betaling aangevraagd vanwege de hoge energiekosten en de toevoer van grondstoffen die niet of te laat op gang komt. Met de bewindvoerder en de directie van PMC is een gesprek gevoerd om te zien of GSP ondersteuning kan bieden.

GSP probeert op alle fronten in te zetten, maar de situatie blijft zorgelijk. Zo kunnen sommige bedrijven hun producten niet meer af zetten, omdat ergens anders de productie stil ligt. Een voorbeeld daarvan is de automobiellindustrie. Hier kan GSP niets aan doen. Wel kan ervoor gezorgd worden dat de portfolio van de bedrijven in het beheersgebied van GSP wordt verbreed.

Dhr. Sanders vult aan dat ook GSP wordt geraakt door de hogere energielasten, maar dit probleem wordt gemitigeerd door haar deelname aan zon- en windparken.

Dhr. Rijzebol merkt op dat hij tegenwoordig druk aan het lobbyen is in Den Haag en Brussel voor de nodige ondersteuning van bedrijven die het in de huidige crisis moeilijk hebben. Sommige landen willen dit niet en daar hoort Nederland bij, maar de provincie houdt zich daar intensief mee bezig en onderhoudt nauw contact met de betreffende bedrijven.

Dhr. König benadrukt dat de volgende vergadering meer tijd zal vergen, omdat er belangrijke zaken spelen.

Dhr. Sanders voegt toe dat GSP haar uiterste best zal doen om de stukken op tijd te versturen.

Sluiting

Dhr. Rijzebol drukt iedereen op het hart om de volgende vergadering op **16-12-2022** (!) aanwezig te zijn. Hij bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en voordat hij de vergadering sluit, wenst hij Angela Dikkema van harte beterschap.

Voorstel aan Dagelijks Bestuur

Datum DB-vergadering: 2 december 2022

Nummer: 20221116JV0001352490

Agendapunt: 4e

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

16 november 2022

Onderwerp: Opstellen rekening en begroting en accountantscontrole en programma van eisen jaarrekening / controleprotocol 2022

Inleiding

Het Algemeen Bestuur is bevoegd tot het vaststellen van regels met betrekking tot de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze regels zijn vervat in een programma van eisen. Dit programma van eisen moet zijn vastgesteld voordat de accountant start met de controle over het betreffende boekjaar.

Dienstverlening voor opstellen financiële stukken en controle jaarrekening

De controle van de jaarrekening 2022 zal door Eshuis accountants en adviseurs uit Groningen uitgevoerd worden (AB 29 april 2022). Evenals voorgaande jaren zal Deloitte ons ondersteunen bij het opstellen van zowel de jaarrekening 2022 als de begroting 2024.

Programma van eisen controle jaarrekening

De voorgestelde eisen met betrekking tot de accountantscontrole van de jaarrekening 2022 zijn de volgende:

1. De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de Gemeenschappelijk Regeling Havenschap Groningen Seaports de hieronder vermelde goedkeuringstoleranties. Deze toleranties zijn niet gewijzigd ten opzichte van het boekjaar 2021.

Goedkeuringstoleranties	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	–	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	–

2. De accountant richt zijn controle zodanig in dat een redelijke mate van zekerheid bestaat dat fouten en onzekerheden die afzonderlijk of gezamenlijk de

goedkeuringstoleranties voor fouten in de jaarrekening respectievelijk onzekerheden in de controle overschrijdingen worden ontdekt.

3. Voor de Gemeenschappelijk Regeling Havenschap Groningen Seaports is de relevante interne en externe wet- en regelgeving met betrekking tot de financiële rechtmatigheid gedefinieerd.

Externe regelgeving

- Grondwet
- Burgerlijk Wetboek
- Algemene wet bestuursrecht
- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Gemeentewet
- Provinciewet
- Tijdelijke wet digitale beraadslagingen en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
- Instellingsbesluit “Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports”
- Besluit begroting en verantwoording (Bbv)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Wet Financiering decentrale overheden (Fido)
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Wet modernisering invoering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen
- Fiscale wetgeving in brede zin
- Wet markt en overheid
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- EU aanbestedingsregels
- Archiefwet 1995

Interne regelgeving

- Havenverordening havenschap Groningen Seaports
- Haven reglement Havenschap Groningen Seaports
- Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports
- Archiefverordening
- Archiefbesluit
- Mandaatregelingen

4. Naast de kwantitatieve fouten en onzekerheden in de controle houdt de accountant bij de controle en de oordeelsvorming rekening met kwalitatieve aspecten. Indien de accountant kwalitatieve gebreken van noemenswaardig belang constateert, meldt hij deze in het verslag van bevindingen, ook indien deze gebreken niet leiden tot het onthouden van een goedkeurende accountantsverklaring.

Indien het Algemeen Bestuur gebruik wil maken van de mogelijkheid om aan te geven waar de accountant bij zijn controle specifiek aandacht aan dient te besteden en welke goedkeuringstoleranties hij daarbij dient te hanteren, moet dit worden aangeven voorafgaand aan de accountantscontrole.

Vorstel:

Het Algemeen Bestuur voor te stellen om het bovenstaande programma van eisen / controleprotocol vast te stellen.

Voorwaarden:

Financieel:	n.v.t.
Mandaat:	AB

Bijlage:

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	BEDRIJFSPLAN 2023-2027		
DATUM VERGADERING	16 december 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter vaststelling
PROJECTNUMMER	n.v.t.		
KENMERK			
DIRECTIEBESLUIT D.D.	18 oktober 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht over te gaan tot vaststelling van het Bedrijfsplan 2023-2027 van Groningen Seaports N.V. (hierna: de Vennootschap).
AANLEIDING	Het Bedrijfsplan 2023-2027 (hierna: het Bedrijfsplan) geeft de koers van de Vennootschap op hoofdlijnen aan en is voorzien van een financiële vertaling daarvan. Op grond van artikel 15.8 van de statuten van de Vennootschap dient het Bedrijfsplan van de Vennootschap te worden goedgekeurd door de raad van commissarissen van de Vennootschap, waarna het vervolgens door de algemene vergadering dient te worden vastgesteld. Ter vergadering van 3 november 2022 heeft de raad van commissarissen het Bedrijfsplan goedgekeurd, zodat het nu voor vaststelling door de algemene vergadering gereed ligt.
TIJDPAD	- 18 oktober 2022 besluitvorming directie - 3 november 2022: goedkeuring RvC - 16 december 2022: vaststelling AvA
BIJLAGEN	- Bedrijfsplan 2023-2027

BEDRIJFSPLAN

2023-2027

GRONINGEN SEAPORTS

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Bedrijfsplan 2023-2027 (<i>onveranderd tov vorig jaar</i>)	4
2. Financieel Meerjarenplan 2023-2027	9
3. Financiering	14
4. Kasstroomoverzicht 2023-2027.....	18
5. Balansprognose 2022-2027	19
6. Meerjaren Investeringsplan 2023-2027	21
Bijlage A: Doelenboom 2023-2027	23

Inleiding

De statuten van Groningen Seaports N.V. schrijven voor dat de directie jaarlijks een bedrijfsplan opstelt voor een periode van vijf jaar. Het bedrijfsplan wordt na goedkeuring door de raad van commissarissen ter vaststelling aan de aandeelhouder voorgelegd. Op 3 november 2022 heeft de Raad van Commissarissen het Bedrijfsplan 2023-2027 goedgekeurd.

Hierbij biedt de directie het strategisch bedrijfsplan voor de jaren 2023-2027 en het financieel meerjarenplan van 2023-2027 ter vaststelling door de Algemene vergadering van Aandeelhouders aan. In dit document presenteert Groningen Seaports haar plannen op grond van haar missie, visie en ambitie voor de komende jaren en de daaraan gekoppelde inzet van middelen.

Vaststelling van het Bedrijfsplan 2023-2027 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is voorzien in de vergadering van Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 december 2022.

1. Bedrijfsplan 2023-2027

1.1 Aandeelhoudersstrategie en doelenboom

Groningen Seaports N.V. (hierna: Groningen Seaports) handelt binnen de kaders die in 2016 door haar aandeelhouder, de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (hierna: de Gemeenschappelijke Regeling), zijn vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie, te weten:

- beheer ontwikkeling en exploitatie van havens en terreinen;
- regierol, beheer, ontwikkeling en exploitatie van utiliteiten;
- faciliteren van optimalisatie van het vestigingsklimaat;
- participaties in deelnemingen ter uitvoering van de kerntaken; en
- een brede samenwerking met stakeholders gericht op de eigen kerncompetenties.

De Gemeenschappelijke Regeling heeft Groningen Seaports in de aandeelhoudersstrategie tevens een aantal doelstellingen en opdrachten meegegeven:

Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

- gemiddelde groei van de werkgelegenheid van 2% per jaar;
- focus op de sectoren energie en data, chemie en recycling;
- focus op duurzaamheid via circulaire economie;
- verbeteren van het vestigingsklimaat.

Duurzaamheid

- 40% CO₂-reductie tussen 2015-2030;
- duurzame bedrijfsvoering door Groningen Seaports zelf;
- een bijdrage leveren in de verduurzaming van de bedrijvigheid in het haven- en industriegebied;
- verbinden van economische ontwikkeling met duurzaamheid;
- bevorderen van duurzaamheid door zelf nieuwe bedrijfsmodellen te ontwikkelen.

Financieel

- realisatie van een marktconform financieel rendement op eigen vermogen van 6,5% op nieuwe projecten;
- aantrekken van separate financiering voor nieuwe activiteiten;
- risicobeperking voor de Gemeenschappelijke Regeling door afbouw van de geborgde financiering;
- onderbouwing van de bijdrage aan de aandeelhoudersdoelstellingen in business cases;
- verbetering van de exploitatie door een sluitende exploitatiebegroting onafhankelijk van verkoop van gronden.

Nautisch Beheer (publieke taak)

De Gemeenschappelijke Regeling heeft in de dienstverleningsovereenkomst met Groningen Seaports en in de bijbehorende mandaatbesluiten en volmachten de publiekrechtelijke nautische taken van de Gemeenschappelijke Regeling overgedragen aan de havenmeester van Groningen Seaports.

In de afgelopen jaren is Groningen Seaports ook bij activiteiten die buiten het beheersgebied worden ontwikkeld als gesprekspartner c.q. adviseur betrokken geweest. De missie van Groningen Seaports luidt hierdoor als volgt:

Groningen Seaports creëert op verantwoorde en duurzame wijze clusters en partnerschappen op de proposities 'circular', 'biobased chemie' en 'energie(gerelateerd)', om daarmee voor (toekomstige) klanten en andere belanghebbenden werkgelegenheid, waarde en leefbaarheid te realiseren binnen haar beheersgebied en in Noord-Nederland.

In het verlengde hiervan heeft Groningen Seaports vorig jaar haar doelen voor de komende vijf jaar opnieuw tegen het licht gehouden en deze uitgewerkt naar onderliggende doelen, activiteiten en tijdplanningen. De in 2021

geformuleerde doelen zijn in het huidige bedrijfsplan aangepast waar nodig. Het resultaat hiervan is de Doelenboom 2023-2027 die als bijlage A is bijgevoegd.

De Doelenboom 2023-2027 bevat de volgende doelen:

1. Managen van de groei, door:

- a. Uitbreiding van terreinen te realiseren:
 - verkenning van nieuwe ontwikkelgebieden gerealiseerd;
 - uitbreiding Oostpolder Eemshaven gerealiseerd.
- b. Bestaande terreinen vestigingsgereed te maken:
 - realiseren terreinontwikkeling;
 - verkenning strategie inbreiding gerealiseerd.
- c. Beschikbaarheid van (groene) feedstock/grondstoffen/energie te realiseren:
 - uitbreiding utiliteitennetwerk gerealiseerd;
 - ontwikkeling Klimaatpark Delfzijl Zuid gerealiseerd;
 - alternatieven voor beschikbaarheid van energie en grondstoffen onderzocht;
 - tijdig openbare nutsvoorzieningen gerealiseerd.
- d. Voldoende aanwezigheid van arbeidspotentieel te realiseren:
 - Profileren Seaports Academy gerealiseerd;
 - Samen met andere organisaties aanpak arbeidsmarktproblematiek gerealiseerd.

2. Versterken van het vestigingsklimaat, door:

- a. Bij te dragen aan het realiseren/implementeren van gunstige wet- en regelgeving:
 - actiepunten uit Rapportage over problematiek bij recycling klanten gerealiseerd;
 - milieugebruiksruimte geoptimaliseerd;
 - compliant te zijn (nautisch/ruimtelijke ordening);
 - bestemmingsplannen Oosterhorn/Eemshaven gerealiseerd.
- b. Realiseren (positioneren binnen) Europese Hydrogen Valley:
 - investeringsplan waterstof Noord-Nederland t.b.v. het beheersgebied van Groningen Seaports gerealiseerd;
 - importlocatie waterstof gerealiseerd.
- c. Het vergroten van het aanbod en het verbeteren van de infrastructurele ontsluiting (incl. utiliteiten):
 - exportlocatie CO2 gerealiseerd;
 - buisleidingen Eemshaven Delfzijl gerealiseerd;
 - multimodale ontsluiting verbeterd;
 - Aanlanding van 10 GW wind op zee gerealiseerd;
 - CO2-neutrale energieproductie ontwikkeld
 - Havens op de benodigde diepte houden en toepassen slim gebruik baggerslib gerealiseerd

3. Organiseren van een toekomstbestendig/robuust bedrijf, door:

- a. Realiseren van een positieve exploitatie onafhankelijk van grondverkoop:
 - deelnemingen gerealiseerd;

- beschikbaarheid financiering gerealiseerd;
 - vastgoed als verdienmodel ontwikkeld;
 - verhouding verkoop/erfpacht geoptimaliseerd.
- b. Doelmatig en doelgericht werken:
- governance structuur geoptimaliseerd;
 - strategisch HR beleid gerealiseerd;
 - multidisciplinaire teams ingericht;
 - digitale samenwerking en kennisdeling gerealiseerd.
- c. Verbeteren van veilige en schone havens:
- digitaliseringsprojecten havenactiviteiten gerealiseerd;
 - scheepsvaartemissies gerealiseerd;
 - beveiliging havens verbeterd.

In dit bedrijfsplan wordt uitgewerkt hoe Groningen Seaports dit gaat realiseren.

1.2 Actuele ontwikkelingen en de gevolgen hiervan voor Groningen Seaports

Een van de belangrijkste opdrachten die voor Groningen Seaports uit de aandeelhouderstrategie voortvloeit, is het realiseren van economische ontwikkeling en duurzaamheid in het beheersgebied. De focus op “Groene groei” en de focus op de proposities circulair, biobased chemie en energie(gerelateerd) hebben bijgedragen aan een sterk toegenomen vraag naar terreinen in het beheersgebied.

Om deze toegenomen vraag om te zetten in daadwerkelijke vestiging van nieuwe bedrijven en het daarmee realiseren van economische groei, moeten de terreinen in het beheersgebied worden ontwikkeld. In het bedrijfsplan zijn de hiertoe benodigde investeringen opgenomen. In Delfzijl betreft dat de ontwikkeling van het terrein Heveskes (in 2020 gestart) en de terreinen aan de zuidkant van het Oosterhornkanaal (in 2022 gestart). De ontwikkeling van het terrein De Valgen is vooralsnog niet meegenomen in het bedrijfsplan, maar wordt in de komende jaren wel verwacht. De toekomstige ontwikkeling van dit terrein kan verdere groei

Verdere groei kan worden gerealiseerd door de ontwikkeling van het terrein De Valgen, maar de ontwikkeling van dit terrein is nog niet voorzien in het bedrijfsplan. Voor de Eemshaven worden de resterende terreinen van Energypark en de terreinen nabij de Emmapolder (ten zuiden van Vopak) ontwikkeld (geplande start in 2023). Ook bedrijventerrein Fivelpoort is volop in ontwikkeling. Voor al deze terreinen zijn voldoende concrete leads om in de komende planperiode de investeringen rendabel te kunnen uit te voeren. De investeringen van Groningen Seaports zijn fors, maar vormen slechts een deel van de investeringen van naar schatting enkele miljarden die door de vestigende partijen zullen worden gedaan in het beheersgebied. Ook de impact op werkgelegenheid is groot, naar verwachting leidt de vestiging van nieuwe partijen tot 2.000 tot 2.500 nieuwe directe arbeidsplaatsen.

In 2022 is de organisatiestructuur van Groningen Seaports aangepast en is de formatie uitgebreid om daarmee de beoogde groei te kunnen realiseren. Ook de financiering zal moeten worden afgestemd op de forse investeringsuitgaven die in de komende jaren verwacht worden, waarbij in het bedrijfsplan wordt uitgegaan van volledige geborgde financiering binnen het borgstellingsplafond. De huidige renteontwikkeling zorgt voor een toename van de rentelasten. Er wordt door Groningen Seaports voornamelijk ingezet op het in erfpacht uitgeven van terreinen. De verwachting is dat daarmee het resultaat (voor grondverkoop) de komende jaren sterk zal toenemen.

De komende jaren moet door het bedrijfsleven majeure stappen en (financiële) keuzes worden gemaakt om de energietransitie te realiseren. Verdere reductie van de CO₂ uitstoot is noodzakelijk om doelen uit het Klimaatakkoord te bereiken. Mede als gevolg van de huidige energieprijzen is het speelveld nog complexer en zijn er verschillende verduurzamingsroutes rondom elektrificatie en de toepassing van groene- en/of blauwe waterstof. Groningen Seaports zal onze klanten ondersteunen in het maken van keuzes en zorgen dat de faciliteiten die daarvoor nodig zijn tijdig zijn aangelegd. Dit geeft planologisch uitdagingen om tijdig ruimte te bieden aan de basis energie-infrastructuur en elektrolyzers om de transitie te kunnen faciliteren. Prioriteit is eveneens gewenst voor het besluit via welk tracé de benodigde kabels en leidingen door de Waddenzee kunnen gaan lopen en waar de aanlanding kan worden gerealiseerd. In de haven zullen terminals moeten worden ontwikkeld voor de op- en overslag van groene- en/of blauwe waterstof en CO₂. Naar verwachting zullen hier concrete stappen in worden gezet in 2023.

De stikstofproblematiek zou als gevolg van de ‘afkapgrens van 25 kilometer’ voor het beheersgebied voorlopig zijn opgelost. Of deze grens juridisch overeind blijft is volgens deskundigen uiterst onzeker en kan grote impact hebben op de vestiging van bedrijven in het beheersgebied.

Daarnaast is de ontwikkeling van de energieprijzen voor een aantal partijen in ons beheersgebied gunstig, maar voor een aantal andere partijen zeker niet. In het bedrijfsplan is rekening gehouden met het wegvallen van een deel van de inkomsten als gevolg van mogelijke faillissementen. De gestegen energieprijzen werken ook door in de bedrijfskosten voor Groningen Seaports en daar waar mogelijk worden maatregelen getroffen om de impact te beperken. Aan de andere kant vallen de resultaten uit de deelnemingen in de zon- en windparken vele malen hoger uit dan verwacht.

1.3 Rollen Groningen Seaports en verwachtingen daarbij

Groningen Seaports is een onafhankelijke partij die een goed inzicht heeft in (potentiële) klanten en projecten. Zowel het bedrijfsleven, als de overheid vragen hierdoor steeds vaker dat Groningen Seaports als adviseur en/of als regisseur optreedt.

Maar ook als gebiedsontwikkelaar vervult Groningen Seaports een onafhankelijke rol. Op deze manier draagt Groningen Seaports bij aan het stimuleren van economische activiteiten (en dus de werkgelegenheid) in Noord-Nederland en kan zij zodoende invulling geven aan haar missie om in Noord-Nederland clusters en partnerschappen te vormen op de proposities 'circulair', 'biobased chemie' en 'energie(gerelateerd)'.

In verband met de toenemende schaarste van terreinen en de grote toekomstige opgaven op vele gebieden ziet Groningen Seaports ook buiten de ontwikkelingen in de Oostpolder voor zichzelf een rol bij het verkennen van nieuwe ontwikkelgebieden.

Groningen Seaports zal zich de komende jaren steeds meer profileren als gebiedsontwikkelaar, facilitator, regisseur, adviseur en intermediair tussen bestaande en/of nieuwe klanten. Op deze wijze draagt Groningen Seaports bij aan het bevorderen van economische ontwikkeling, werkgelegenheid en duurzaamheid in Noord-Nederland. Hierdoor blijft Groningen Seaports relevant in en voor haar omgeving en is zij klaar voor de toekomst waarin schaarste (van o.a. grond, grondstoffen, en milieugebruiksruimte) een steeds grotere rol zal gaan spelen.

Deze ontwikkelingen maken o.a. dat lobby activiteiten steeds belangrijker voor de organisatie worden. Daarnaast richt de organisatie zich op nieuwe verdienmodellen, waaronder zonne- en windparken, maar ook zal zij de mogelijkheden van het zelf ontwikkelen van vastgoed gaan onderzoeken, omdat gebleken is dat hier vanuit de markt steeds meer vraag naar is.

Dit vereist een flexibele organisatie waarin strategie, lobby en kennis van wet- en regelgeving een steeds grotere rol zullen spelen.

2. Financieel Meerjarenplan 2023-2027

Algemene toelichting op het Financieel Meerjarenplan

Grondslagen voor resultaatbepaling

Het Financieel Meerjarenplan 2023-2027 is opgesteld conform Titel 9 BW2.

Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. In de begroting zijn verwachte baten opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening zullen alleen gerealiseerde baten worden verantwoord, niet gerealiseerde baten zullen voorzichtigheidshalve niet als baten worden verantwoord.

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Indien extra wordt afgeschreven, wordt dit toegelicht.

Bedrijfsplan 2023–2027 in cijfers

Een solide bedrijfsplan vereist een goed onderbouwd financieel meerjarenplan, waarin de gemaakte keuzen en gestelde prioriteiten zijn doorgerekend en op financiële haalbaarheid getoetst. Deze plannen worden jaarlijks geëvalueerd en, indien nodig, op basis van nieuwe keuzen aangepast. Naast de werkwijze voor de strategische planvorming is het onderliggend model van het financieel meerjarenplan 2023-2027 als volgt opgebouwd:

- rubricering van opbrengsten en kosten;
- gedetailleerd kasstroomoverzicht;
- op exploitatiemodel niveau kan worden aangegeven of uitgaven en inkomsten onzeker of zeker zijn;
- het meerjarenoverzicht 2023-2027 is op basis van de zekere projecten.

Met behulp van dit model kunnen er verschillende scenario's worden gepresenteerd.

De basis van het financieel meerjarenplan (FMP) is de Begroting 2023. De opbrengsten en kosten worden met 2,0% per jaar verhoogd vanaf 2024. Verder zijn de door de budgethouders opgegeven budgetwijzigingen verwerkt en zijn vanuit de geplande (zekere) investeringsprojecten de bijbehorende opbrengsten en afschrijvingslasten toegevoegd.

Het operationele resultaat wordt benut voor de financiering van toekomstige investeringen en projecten. Om die te realiseren zijn ook aanvullende financieringsbronnen nodig. De financieringsbehoefte is op basis van het financieel meerjarenplan geraamd en de bijhorende financieringslasten zijn verwerkt in het bedrijfsplan.

Rubricering Opbrengsten en Kosten

Projectie geconsolideerde resultaten tot en met jaar 2027

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Netto omzet scheepvaart	13.638	13.521	14.145	14.728	14.773
Terreinen core/non core business	25.212	30.396	33.419	35.801	37.711
Overige opbrengsten	2.715	3.513	3.799	3.764	3.619
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	41.565	47.430	51.363	54.293	56.102
Personeelskosten	11.580	11.584	11.833	12.085	12.404
Afschrijvingen	9.908	11.523	12.869	14.103	14.280
Overige kosten	11.460	11.352	11.457	11.626	11.947
BEDRIJFSLASTEN	32.948	34.460	36.159	37.815	38.631
OPERATIONEEL RESULTAAT	8.617	12.970	15.204	16.479	17.472
Resultaat zon- en windparken	2.500	505	541	544	479
Resultaat deelnemingen	-457	-396	-472	-476	-480
TOTAAL DEELNEMINGEN	2.043	109	69	67	-1
Rentelasten	-7.782	-9.981	-11.341	-9.936	-9.867
Borgstellingspremie	-1.402	-1.963	-2.131	-2.073	-1.908
Rentebaten	2.000	2.806	2.707	2.554	2.073
TOTAAL FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-7.184	-9.138	-10.765	-9.455	-9.703
Kosten GR Groningen Seaports	-324	-300	-306	-313	-319
Netto resultaat voor gronduitgifte	3.151	3.641	4.201	6.779	7.449
Transactieresultaat gronden	14.410	5.258	-220	-150	-150
Netto resultaat na gronduitgifte voor belastingen	17.561	8.899	3.981	6.629	7.299
Vennootschapsbelasting	-4.517	-2.282	-1.014	-1.697	-1.869
Netto resultaat na belasting	13.044	6.617	2.968	4.932	5.429

Toelichting op het Financieel Meerjarenplan 2023-2027

Hieronder worden de bijzondere afwijkingen binnen het financieel meerjarenplan verklaard. De opbrengsten- en kostenposten die in de loop van de jaren geleidelijk oplopen worden niet toegelicht, omdat de stijging te maken heeft met indexatie van de prijzen.

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto omzet scheepvaart

Jaarlijks wordt voor de haventarieven bepaald met welk percentage er geïndexeerd gaat worden. Voor 2023 is voorlopig gerekend met de verwachte CPI indexatie over 2022, vanaf 2024 is gerekend met 2,0% indexatie. Verder is een groei van de havengeldopbrengst opgenomen in samenhang met het vestigen van nieuwe klanten.

Terreinen core- en non-core-business

In onderstaande tabellen is de verwachte uitgifte uiteengezet met daarbij de verwachte jaaropbrengst. De grondverkoop zijn in het bedrijfsplan opgenomen onder het Transactieresultaat gronden.

Erfpacht

Bedragen x € 1.000

Jaar	Uitgifte (ha)	Cumulatieve uitgifte (ha)	Cumulatieve opbrengst (€)
2023	73,7	74	2.189
2024	49,4	123	6.345
2025	27,5	151	8.916
2026	24,9	175	10.679
2027	24,9	200	12.102

Grondverkoop

Bedragen x € 1.000

Jaar	Uitgifte (ha)	Cumulatieve uitgifte (ha)	Cumulatieve opbrengst (€)
2023	18,5	19	14.410
2024	7,0	26	5.258
2025			
2026			
2027			

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bestaan uit werkzaamheden voor derden en voor een groot deel uit de dienstenvergoeding die in rekening wordt gebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling. De hoogte van de dienstenvergoeding is gelijk aan de te betalen rente op de langlopende lening bij de Gemeenschappelijke Regeling en de borgstellingspremie.

BEDRIJFSLASTEN

Salarissen en sociale lasten

In het financieel meerjarenplan is uitgegaan van een uitbreiding van 9 FTE vanaf 2023 waarvan 7 FTE met een aanstelling voor bepaalde tijd. Deze uitbreiding is noodzakelijk om de ambitie van Groningen Seaports te kunnen uitvoeren. In de jaren na 2023 is geen verdere uitbreiding van het personeelsbestand opgenomen.

Groningen Seaports heeft sinds 1 april 2021 de CAO Havenbedrijf Rotterdam integraal overgenomen en in combinatie met de anciënniteits- en leeftijdsontwikkeling van het personeelsbestand stijgen de jaarlijkse lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen gaan de komende jaren stijgen in lijn met de geplande investeringen. Na gereedkomen van projecten wordt gestart met afschrijven. Tegenover nieuwe afschrijvingen staat het aflopen van afschrijvingen over reeds bestaande activa.

Overige kosten

De overige kosten bestaan uit kosten voor regulier onderhoud van de havens, vaarwegen en assets binnen het beheersgebied. Verder bestaat dit uit marketingkosten, energiekosten, kosten onderzoeken en overheadkosten. Bij dit laatste gaat het onder meer om huisvestingskosten, kosten voor middelen en materialen en administratie- en algemene kosten. In het financieel meerjarenplan is rekening gehouden met een inflatiestijging van 2,0%.

Deelnemingen

Resultaat zon- en windparken

Dit betreft het verwachte resultaat vanuit deelnemingen in zonneparken en windparken. De specificatie van het resultaat in zon- en windparken is hieronder weergegeven. Het resultaat in 2023 is het gevolg van de verwachte hoge energieprijzen. Vanaf 2024 wordt gerekend met genormaliseerde energieprijzen.

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal zonneparken	350	353	356	360	320
Totaal windparken	2.150	152	184	184	158
Totaal resultaat zon- en windparken	2.500	505	541	544	479

Resultaat deelnemingen

Dit betreft het geprognosticeerde resultaat van Groningen Railport en Fivelpoort.

Financiële baten en lasten

Rentelasten

De specificatie van de rentelasten is hieronder weergegeven.

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal geborgd	7.393	9.743	11.164	9.825	9.829
Totaal ongeborgd	389	238	176	110	38
Totaal rentelasten	7.782	9.981	11.341	9.936	9.867

Borgstellingspremie

Dit betreft de premie ten gunste van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports als gevolg van de financieringen die onder de borgstelling worden aangegaan.

Rentebaten

Dit betreft de rentebaten in verband met het verstrekken van leningen aan diverse partijen. De begrote opbrengst zal vanaf 2023 worden gerealiseerd.

Kosten GR Groningen Seaports

Dit betreft kosten die Groningen Seaports draagt ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports.

Resultaat grondverkoop en Vpb

Transactieresultaat gronden

Groningen Seaports streeft naar een positief resultaat zonder verkoop van gronden. Voor 2023 en 2024 is een aantal uitgiften van grond in verkoop opgenomen. Een overzicht van de hectares en verkoopresultaat is opgenomen onder 'Opbrengsten core- en non-core business'.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2017 is Groningen Seaports NV vennootschapsbelastingplichtig. Het te betalen bedrag vennootschapsbelasting wordt bepaald op basis van de fiscale winst. In het overzicht in het Bedrijfsplan wordt de fiscale winst gelijkgesteld aan het netto resultaat (commercieel).

3. Financiering

In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen en kaders voor de uitvoering van het treasurybeleid vastgelegd. Voor het bepalen van de vermogensbehoefte van Groningen Seaports wordt een meerjarenprognose opgesteld, die gebaseerd is op het bedrijfsplan en het meerjaren investeringsplan. Op basis hiervan wordt bepaald hoeveel vreemd vermogen per ultimo van de komende jaren benodigd is. De omvang en wijze van financiering van het benodigde vreemd vermogen wordt in dit hoofdstuk weergegeven.

Vreemd vermogensbehoefte 2023-2027

In de onderstaande tabel wordt het verloop van de vreemd vermogensbehoefte op basis van het bedrijfsplan weergegeven. De verwachte totale vreemd vermogensbehoefte, inclusief collateral verplichting voor de interest rate swap (CSA), varieert van 2022 tot en met 2027 tussen € 201 miljoen en € 297 miljoen.

De geborgde vreemd vermogensbehoefte per ultimo 2022 (excl. CSA) bedraagt naar verwachting € 107 miljoen. De totale verwachte geborgde financiering bedraagt op het hoogste punt € 259 miljoen en blijft binnen het borgstellingsplafond van € 268 miljoen.

Voor de bijstortingsverplichting (CSA) voor het rentederivaat bestaat een aparte borgstellingsafpraak met een plafond van € 84,5 miljoen. Het gebruik van deze borgstelling is sterk afhankelijk van de renteontwikkeling, hoe hoger de rente, hoe lager de bijstortverplichting. In 2023 wordt een bijstortverplichting van ongeveer € 15 miljoen verwacht.

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Niet geborgde financiering:						
Lening GR	22	22	22	22	22	22
Projectfinanciering stoomleiding	8	7	5	4	2	
7-jaars lening (omgezet van geborgd in 2019)	50					
Totaal ongeborgde financiering	80	29	27	26	24	22
Geborgde financiering						
Roll-over-faciliteit 12y	50	50	50	50		
Roll-over-faciliteit 10y	50	50	50	50	50	50
Geborgde kasgeldleningen	7	66	148	159	185	169
Verlenging aflopende lening		50				
Totaal geborgde financiering (excl. CSA)	107	216	248	259	235	219
Geborgde kasgeldleningen (CSA)	15	14	13	12	12	11
Totaal geborgde financiering (incl. CSA)	121	229	261	272	247	230
Totaal	201	258	289	297	271	252

De ongeborgde financiering (7-jaars) lening loopt begin 2023 af. Met de bank is reeds gesproken over de verlenging en de condities waaronder deze verlenging kan plaatsvinden. Naar verwachting wordt deze lening met ruim een jaar verlengd, echter wel als geborgde financiering als gevolg van een koerswijziging van de bank. Met deze verlenging is de beschikbaarheid van financiering voor 2023 zeker gesteld. In bovenstaand overzicht is nog geen rekening gehouden met nieuwe langlopende financieringen. De totale financieringsbehoefte is verwerkt in de geborgde kasgeldfaciliteit.

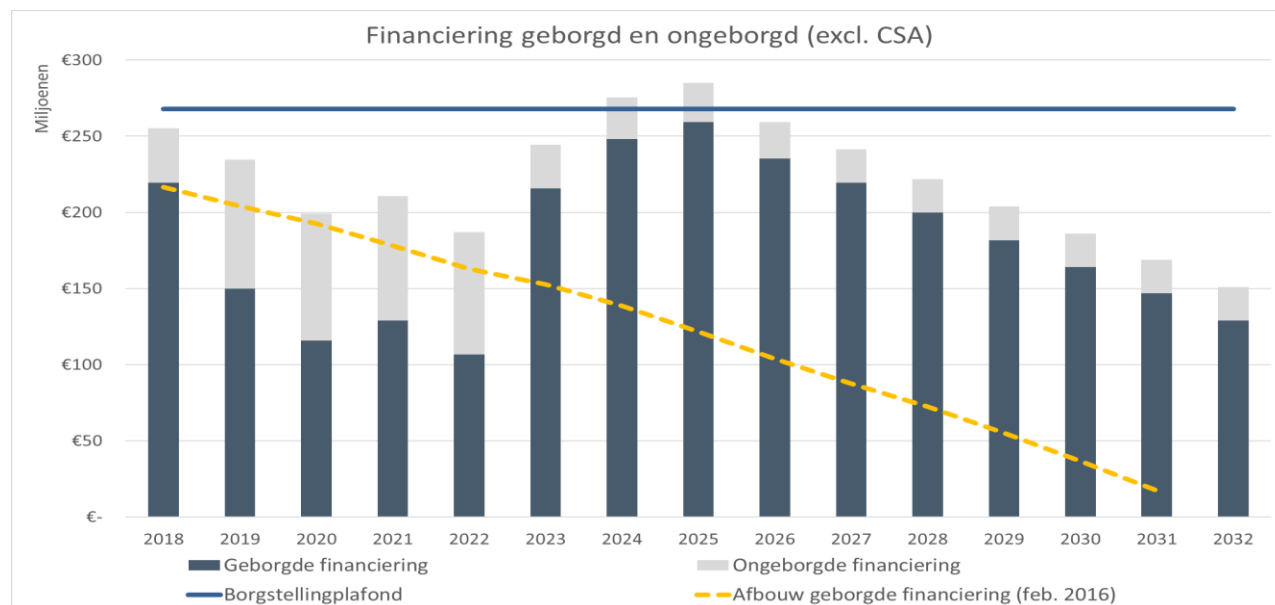
Herfinanciering

Het komende jaar zal een financieringstraject worden doorlopen om de financiering voor de komende jaren zeker te stellen. Groningen Seaports wordt in dit financieringstraject ondersteund door een ervaren externe partij.

In dit financieringstraject zal ook worden gekeken naar het afwikkelen van het rentederivaat. Aan het rentederivaat hangt nu een geborgde faciliteit van maximaal € 84,5 miljoen. Indien het rentederivaat kan worden afgewikkeld, ontstaat zowel financieringsruimte als een verlaging van de totale borgstelling.

Financieringsstrategie

De lange-termijn-financiering van Groningen Seaports is begin 2016 geëffectueerd. De verwachte financiering in de komende jaren is in onderstaande grafiek weergegeven en wordt hieronder toegelicht.

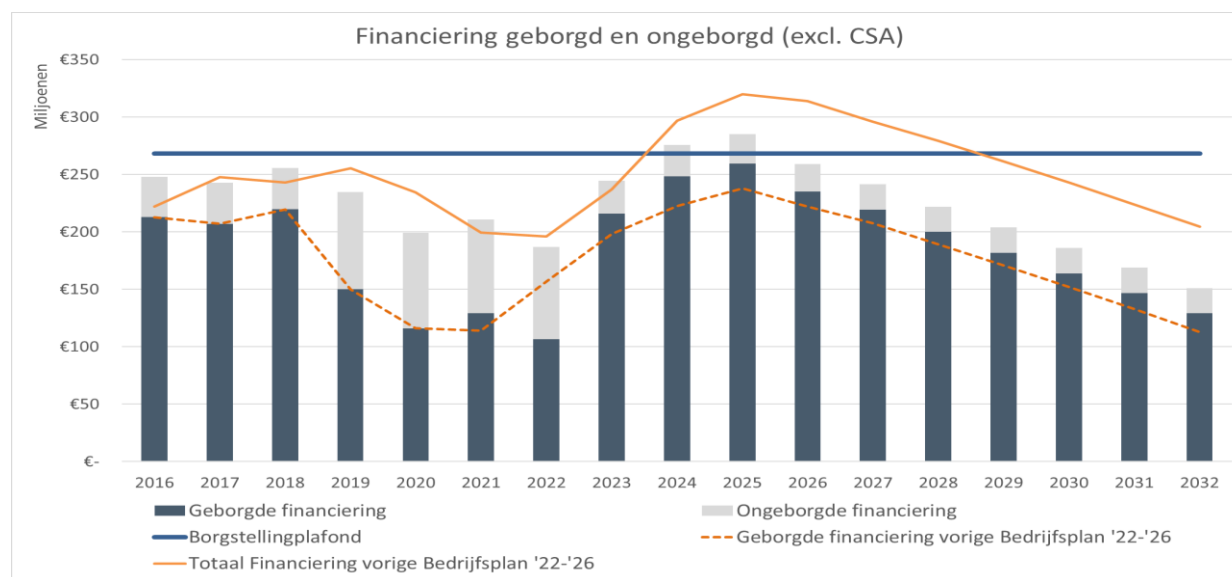

Het borgstellingplafond is gesteld op € 268 miljoen, het verwachte gebruik van de geborgde financiering komt in 2025 op € 259 miljoen en blijft daarmee binnen het borgstellingsplafond.

De wens van de aandeelhouder is om in de loop van de tijd de borgstelling af te bouwen, over deze afbouw zijn geen harde afspraken gemaakt. Wel is in 2016 bovenstaande geel gearceerde lijn als mogelijke afbouw geschetst. In deze voorgestelde afbouw is echter onvoldoende rekening gehouden met nieuwe investeringen en is uitgegaan van de mogelijkheid tot het aantrekken van ongeborgde financiering, terwijl de benodigde zekerheden daarvoor bij de GR liggen.

Het gebruik van financiering onder de borgstelling is het gevolg van de oplopende financieringsbehoefte door de toegenomen verwachte investeringen in onder andere Heveskes, ontwikkeling van terreinen op Oosterhorn Zuid en de ontwikkeling van het terrein en de kade op Energypark. Ook na 2027 zijn additionele investeringen te verwachten, maar deze zullen in omvang een stuk lager liggen. De toenemende operationele kasstromen zullen voor een afbouw van de financiering zorgen, de verwachting is dat vanaf 2026 de financiering kan worden afgebouwd.

Vergelijking vreemd vermogensbehoefte met vorige Bedrijfsplan 2022-2027

De totale financieringsbehoefte ligt alleen in 2023 hoger dan in het vorige bedrijfsplan geraamd, in de jaren daarna zal deze lager liggen dan in het vorige bedrijfsplan geraamd. Dit komt onder andere door de toegenomen opbrengsten en gerealiseerde grondverkoop.

Ondanks de lagere totale financiersbehoefte ligt de geborgde financiering hoger dan in het vorige bedrijfsplan. Vanwege de koerswijziging binnen de bank is uitgegaan van het aantrekken van geborgde financiering binnen het borgstellingsplafond. De afbouw van de (geborgde) financiering wordt verwacht vanaf 2026.

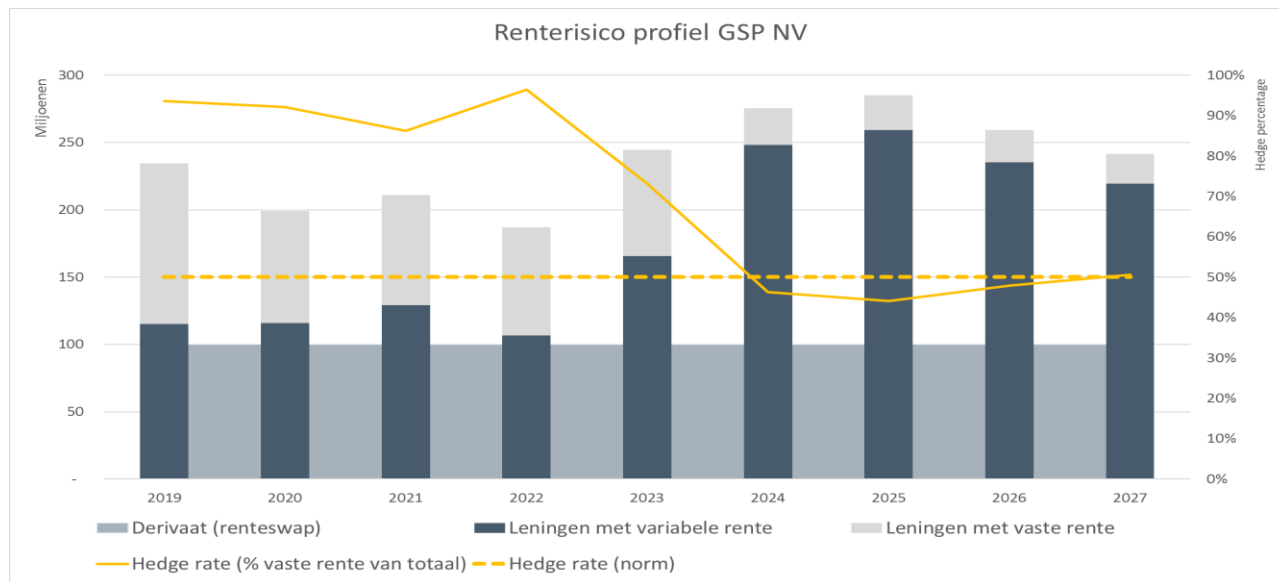
Renterisico

De financiering vindt zowel tegen vaste als variabele rente plaats. Om de impact van de renteontwikkelingen op het resultaat te beperken is in het vigerende treasury statuut de renterisico norm opgenomen. De renterisiconorm is het percentage leningen met een vaste rente versus het totaal aan leningen (hedgerate).

In onderstaande grafiek is de verhouding leningen met vaste en variabele rente opgenomen. De leningen met variabele rente zijn door middel van een rentederivaat (interest rate swap) voor € 100 miljoen afgedekt tot 2042. Het rentederivaat bevat een break-clausule per februari 2026. Dit betekent dat de mogelijkheid bestaat dat de waarde van het derivaat op dat moment moet worden vergoed (break-up fee) aan de bank. Voor de vergoeding aan de bank moet ter zijne tijd mogelijk separate financiering worden aangetrokken, maar kan ook (deels) in de vorm van aanpassingen van de condities (rente & looptijd). Omdat de waardeontwikkeling afhankelijk is van de renteontwikkeling in de komende jaren, is dit nog onzeker en is nog geen aanpassing van de benodigde financiering meegenomen.

In het Bedrijfsplan is de financieringsbehoefte opgenomen in de kasgeldfaciliteit (kortlopend/variabele rente). Hierdoor daalt de hedgeratio onder het gewenste streefpercentage van 50%. In het herfinancieringstraject zal bij het

aantrekken van nieuwe leningen voornamelijk gekeken worden naar leningen met vaste rente en daarmee zal het renterisico binnen de gestelde norm blijven.

4. Kasstroomoverzicht 2023-2027

Bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Netto resultaat na belastingen	13.044	6.617	2.968	4.932	5.429
Afschrijvingen	9.908	11.523	12.869	14.103	14.280
Mutatie Vlottende activa	552	555	559	563	563
Mutatie Vlottende passiva	0	0	0	0	0
Mutatie Reserves/Voorzieningen	-5.364	394	204	134	134
Bouwwrente opbrengsten	-74	-174	-123	-20	-7
Operationele kasstroom	18.065	18.915	16.477	19.712	20.400
Transactieresultaat gronden	-14.410	-5.258	220	150	150
Operationele kasstroom excl. transactieresultaat gronden	3.656	13.657	16.697	19.862	20.550
Investeringsuitgaven projecten	-57.558	-52.597	-27.974	-9.490	-3.415
Desinvestering (verkoop grond)	442	95	0	0	0
Mutatie Financiële activa	-18.526	2.628	2.035	15.650	707
Investeringskasstroom	-75.643	-49.874	-25.939	6.161	-2.707
Mutatie langlopende leningen	-1.500	-51.500	-1.650	-51.750	-1.950
Mutatie kasgeldleningen (geborgd)	59.077	82.458	11.113	25.877	-15.743
Mutatie liquide middelen	0	0	0	0	0
Financieringskasstroom	57.577	30.958	9.463	-25.873	-17.693

De financieringskasstroom is het saldo van de operationele kasstroom en de investeringskasstroom. Tot en met 2025 verwacht Groningen Seaports een significante investeringskasstroom en is de uitgaande investeringskasstroom hoger dan de inkomende operationele kasstroom waardoor er (kasgeld)leningen moeten worden aangetrokken om het tekort te financieren.

Van 2023 tot en met 2027 is rekening gehouden met investeringen voor onder andere de terreinontwikkeling Heveskes, Oosterhorn Zuid, Westlob, Energypark en de bouw van (haven)infrastructuur ten behoeve van toekomstige gronduitgiftes.

De mutatie financiële activa in 2023 betreft met name het verstrekken van (achtergestelde) leningen aan diverse partijen in de Eemshaven en Delfzijl. De mutatie in 2026 betreft de afloop van een financial leasecontract voor een terrein waarvan Groningen Seaports lessor is.

De operationele kasstroom excl. transactieresultaat gronden bewegen in de jaren 2023 tot en met 2027 tussen de € 3,6 miljoen en € 20,5 miljoen. Deze structurele operationele kasstroom zorgt ervoor dat de financiële positie sterker wordt en waardoor in de jaren na 2026 (kasgeld)leningen kunnen worden afgelost.

5. Balansprognose 2022-2027

Bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
Activa						
Materiële vaste activa	415.064	462.347	503.499	518.726	514.133	503.274
Financiële vaste activa	69.917	88.443	85.816	83.781	68.131	67.423
Vlottende activa	12.654	12.102	11.547	10.988	10.426	9.863
Totaal Activa	497.635	562.892	600.861	613.496	592.689	580.560
Passiva						
Eigen vermogen	266.934	284.940	297.984	304.601	307.569	312.501
Voorzieningen	8.174	2.810	3.204	3.408	3.542	3.676
Langlopende lening (GR)	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006
Langlopende lening	106.850	105.350	103.700	51.950	50.000	0
Kortlopende financiering	6.621	65.698	148.156	159.269	185.146	169.403
Kortlopende schulden	69.044	69.044	19.194	69.294	19.494	56.669
Netto resultaat	18.006	13.044	6.617	2.968	4.932	5.429
Totaal Passiva	497.635	562.892	600.861	613.496	592.689	580.560

Materiële vaste activa

Dit betreft de gronden en infrastructuur alsmede de in erfpacht uitgegeven terreinen. De afschrijvingen worden hierop in mindering gebracht. De toename van materiële vaste activa hangt samen met investeringen ten behoeve van toekomstige gronduitgiftes zoals de terreinontwikkeling Heveskes, Oosterhorn Zuid, Westlob, Energypark en (haven)infrastructuur zoals de bouw van een kade aan de Wilhelminahaven.

Financiële vaste activa

Dit betreft de waarde van de deelneming in Groningen Railport en wind- en zonparken, termijndebiteuren, financial lease waarbij Groningen Seaports lessor is en de actieve belastinglatentie. In 2023 is op de financiële vaste activa een toename te zien als gevolg van het verstrekken van (achtergestelde) leningen aan diverse partijen in de Eemshaven en Delfzijl.

Vlottende activa

De kortlopende vorderingen laten een gelijkmatig verloop zien.

Eigen vermogen

Dit betreft het eigen vermogen aangepast met het netto resultaat van het voorgaande jaar.

Voorzieningen

Dit betreft voorzieningen voor sanering terreinen, geluidsisolatie Oosterhorn, nazorg baggerspecieplibdepots en jubileum. Uitgaven die zijn voorzien worden ten laste van de voorzieningen gebracht.

Langlopende lening GR

Dit betreft de lening van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports NV.

Langlopende leningen

Dit betreft de leningen met een looptijd langer dan een jaar. In het hoofdstuk Financiering is hierop een uitgebreide toelichting te vinden.

Kortlopende financiering

Dit betreft de benodigde externe financiering met een looptijd korter dan een jaar.

Overige kortlopende schulden

Dit betreft de nog te betalen bedragen en vooruit ontvangen bedragen.

Nettoresultaat

Dit betreft het nettoresultaat dat aan het eigen vermogen van het volgende jaar wordt toegevoegd.

6. Meerjaren Investeringsplan 2023-2027

Het behoort tot de aard van een havenbedrijf dat veel wordt geïnvesteerd in projecten die financieel rendement opleveren. Daarnaast zijn er publieke infrastructurele projecten. Die projecten zijn erop gericht duurzaam profijt te genereren voor onze havens, bedrijventerreinen en andere logistieke knooppunten.

Alle projecten worden aangestuurd via een managementsysteem voor investeringen en projecten, te weten 'GSP Kompas'. De planning-en-control cyclus voorziet in diverse beslismomenten op de niveaus Raad van Commissarissen en Directie. Daarin zijn drie fasen te onderscheiden. De eerste fase is die van de voorbereiding die begint met een initiële businesscase, waarin relevante ideeën worden getoetst op hun praktische uitvoerbaarheid, wenselijkheid en betaalbaarheid. De tweede fase bestaat uit toetsing van het idee aan de geldende, en door de Raad van Commissarissen en Algemene vergadering van Aandeelhouders goedgekeurde, begroting. In de derde fase wordt een business case opgesteld inclusief een interne rendementsberekening, waarbij het in de aandeelhoudersstrategie gehanteerde bedrijfsrendement (6,5%) richtinggevend is.

Op de volgende pagina's wordt het Meerjaren Investeringsplan 2023-2027 weergegeven. Bij elk project wordt een Z of O weergegeven, dit heeft de volgende betekenis:

Z: een zeker project, deze projecten zijn geheel meegenomen in de vreemd vermogensbehoefte en afschrijvingen.

O: een onzeker project, deze projecten zijn in het geheel niet meegenomen in de vreemd vermogensbehoefte en afschrijvingen.

Meerjaren Investeringsplan 2023-2027

* investeringen die in 2022 zijn afgerond, niet weergegeven in de tabel, wel meegenomen in de totaalstelling 2022.

Geaccordeerde projecten		2022*	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal 23-27
Oosterhorn Zuid - Terreinontwikkeling	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanleg kade, ophoging en elektrakabel	Z	x	x	x	x	x	x	x
Overname verharding terrein	Z	x	x	x	x	x	x	x
Heveskes - terreinontwikkeling	Z	x	x	x	x	x	x	x
Ontmantelen locatie S. (via voorziening)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Depot Oterdumerwarven/Heveskeslaan (via voorziening)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Oosterhorn Zuid - Duiker OH-kanaal	Z	x	x	x	x	x	x	x
Chemport Industry Campus	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanleg by-pass t.b.v. LNG	Z	x	x	x	x	x	x	x
Nutsvoorzieningen (Short Sea area)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Inrichtingsplan Kerkje Heveskes	Z	x	x	x	x	x	x	x
Weginfra verkaveling (Short Sea area)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Walstroom drijvende steiger EH	Z	x	x	x	x	x	x	x
H2-leiding	Z	x	x	x	x	x	x	x
Monitoring bufferpressen	Z	x	x	x	x	x	x	x
Directievoering en toezicht Ferry	Z	x	x	x	x	x	x	x
Belijning en bebording kaden	Z	x	x	x	x	x	x	x
Hemelwaterafvoer Energypark (opvolger 1307A)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Overname kade	Z	x	x	x	x	x	x	x
Waterhuishoudkundigplan Data Port	Z	x	x	x	x	x	x	x
Oosterhorn Zuid - Duiker OH-kanaal (subsidie)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Totaal geaccordeerde projecten		16.623.353	52.988.690	42.383.945	23.061.688	5.927.734	647.027	125.009.085

Nog niet geaccordeerde projecten		2022*	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal 23-27
Waarvan zeker								
De Valgen - t.b.v. uitgifte	Z	x	x	x	x	x	x	x
Openbare infrastructuur H2	Z	x	x	x	x	x	x	x
Heveskes - Utiliteiten en diensten (CPD2)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Oosterhorn Zuid - Aanleg kade en div. kosten	Z	x	x	x	x	x	x	x
Inrichting Emmapolder	Z	x	x	x	x	x	x	x
Fietspad Oosterhorn	Z	x	x	x	x	x	x	x
Optimaliseren ISPS Westlob EH	Z	x	x	x	x	x	x	x
Oeverbescherming Zeehavenkanaal	Z	x	x	x	x	x	x	x
Toegangscontrole Schermdijk DZ	Z	x	x	x	x	x	x	x
Borgen roosters Drijvende Steiger	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanschaf extra laadpalen kantoor	Z	x	x	x	x	x	x	x
Openbare infrastructuur H2 (subsidie)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Zeker		228.536	5.943.277	5.913.312	1.034.500	724.500	0	13.615.589
Waarvan onzeker								
De Valgen - resterende investeringen	O	x	x	x	x	x	x	x
Waterstofleiding EH2DZ	O	x	x	x	x	x	x	x
Oosterhorn Zuid - Utiliteiten	O	x	x	x	x	x	x	x
Aanpassing en aanleg infra Eemshaven	O	x	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding OIWL fase 3	O	x	x	x	x	x	x	x
Waterstofleiding CPD2Delta	O	x	x	x	x	x	x	x
Afmeervoorziening Zeehavenkanaal	O	x	x	x	x	x	x	x
Openbare infrastructuur H2 (3757) Fase 2 en 3	O	x	x	x	x	x	x	x
Pijpleiding	O	x	x	x	x	x	x	x
Ontwateringsplan Energypark	O	x	x	x	x	x	x	x
Pijpleiding (subsidie)	O	x	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding OIWL fase 3 (subsidie)	O	x	x	x	x	x	x	x
Onzeker		130.748	11.492.021	35.658.141	9.373.153	12.550.000	1.000.000	70.073.316
Totaal nog niet geaccordeerde projecten		359.284	17.435.298	41.571.454	10.407.653	13.274.500	1.000.000	83.688.905

Meerjaren Investeringsplan 2023-2027

Vervangingsinvesteringen		2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal 23-27
Reeds geaccordeerd								
Overige voorziene investeringen	Z	x	x	x	x	x	x	x
Wegenonderhoud 2019-2022	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanpassing afwatering Ecozone Eemshaven (7581)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Steenbestorting zeehavenkanaal (7557)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Bufferpress Juliana- en Beatrixkade	Z	x	x	x	x	x	x	x
Groot onderhoud diverse kunstobjecten	Z	x	x	x	x	x	x	x
Vorbereiding groot onderhoud (7577)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Dakbedekking Hoofdkantoor	Z	x	x	x	x	x	x	x
Herstellen en re-linen duikers	Z	x	x	x	x	x	x	x
Geaccordeerde vervangingsinvesteringen		1.239.943	2.019.219	1.024.400	1.500.000	1.500.000	1.500.000	7.543.619
Nog te accorderen - zeker								
Groot onderhoud Heemskesbrug	Z	x	x	x	x	x	x	x
Versnelde vervanging walstroomkasten	Z	x	x	x	x	x	x	x
Groot onderhoud RORO brug Eemshaven	Z	x	x	x	x	x	x	x
Waterhuishouding 'De Stern'	Z	x	x	x	x	x	x	x
Gevelisolatie Oosterhorn	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanpassing HWA riolering Oosterhorn	Z	x	x	x	x	x	x	x
Groot onderhoud drinkwaterleiding Delfzijl	Z	x	x	x	x	x	x	x
Waterhuishouding Oostlob buitendijks	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aanpassing drinkwaterleiding Eemshaven	Z	x	x	x	x	x	x	x
Vervanging VHF zenders	Z	x	x	x	x	x	x	x
Klimaatregeling archiefunit	Z	x	x	x	x	x	x	x
Hardware Gladheidsbestrijding	Z	x	x	x	x	x	x	x
Vervanging stopcontacten werkplekken kantoor	Z	x	x	x	x	x	x	x
Wegenonderhoud 2023-2026	Z	x	x	x	x	x	x	x
Lichtopstanden Doekegatkanaal	Z	x	x	x	x	x	x	x
Energiebesparingsplicht Hoofdkantoor	Z	x	x	x	x	x	x	x
Vervanging radarsysteem	Z	x	x	x	x	x	x	x
Zeker		95.000	1.436.000	2.097.500	1.450.000	700.000	850.000	6.533.500
Nog te accorderen - onzeker								
Vervanging peilboot Havenschap 1	O	x	x	x	x	x	x	x
Revisie hoofdmotor Havenschap 1	O	x	x	x	x	x	x	x
Revisie radar Havenschap 1	O	x	x	x	x	x	x	x
Onzeker		298.463	727.000	0	0	0	0	727.000
Nog te accorderen vervangingsinvesteringen		393.463	2.163.000	2.097.500	1.450.000	700.000	850.000	7.260.500
Totaal vervangingsinvesteringen		1.633.406	4.182.219	3.121.900	2.950.000	2.200.000	2.350.000	14.804.119

Meerjaren Investeringsplan 2023-2027

Interne projecten		2022*	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal 23-27
Reeds geaccordeerd								
Nader te bepalen interne projecten	Z	x	x	x	x	x	x	x
Kleine investeringen	Z	x	x	x	x	x	x	x
CRM	Z	x	x	x	x	x	x	x
Kleine ICT vervangingen	Z	x	x	x	x	x	x	x
Meubilair	Z	x	x	x	x	x	x	x
ICT persoonsgebonden hardware	Z	x	x	x	x	x	x	x
Administratie scheepsafval	Z	x	x	x	x	x	x	x
Geaccordeerde interne projecten		413.277	338.358	287.500	287.500	287.500	287.500	1.488.358

Nog te accorderen								
Vervanging VTS-simulator	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aansluiting op EMSWe	Z	x	x	x	x	x	x	x
Hosting/beheer ICT basisinfrastructuur	Z	x	x	x	x	x	x	x
Vervanging multifunctionals	Z	x	x	x	x	x	x	x
Dynamics (Havenafvalplan)	Z	x	x	x	x	x	x	x
Afvalinzameling binnenvaart	Z	x	x	x	x	x	x	x
Sleutelbeleid en sleutelplan	Z	x	x	x	x	x	x	x
Ontvangst RIS-meldingen in NHIS	Z	x	x	x	x	x	x	x
Aansluiting op Loodswezen	Z	x	x	x	x	x	x	x
Nog te accorderen interne projecten		15.000	852.500	890.000	640.000	350.000	130.000	2.862.500
Totaal interne projecten		428.277	1.190.858	1.177.500	927.500	637.500	417.500	4.350.858

Windparken en Zonneparken		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Zonnepark	Z	x	x	x	x	x	x
Totaal Windparken en Zonneparken		261.395	-	-	-	-	-

Deelnemingen en Leningen		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verwachte lening	Z	x	x	x	x	x	x
Verwachte deelneming	Z	x	x	x	x	x	x
Totaal Deelnemingen en Leningen		10.000.000	20.000.000	-	-	-	-

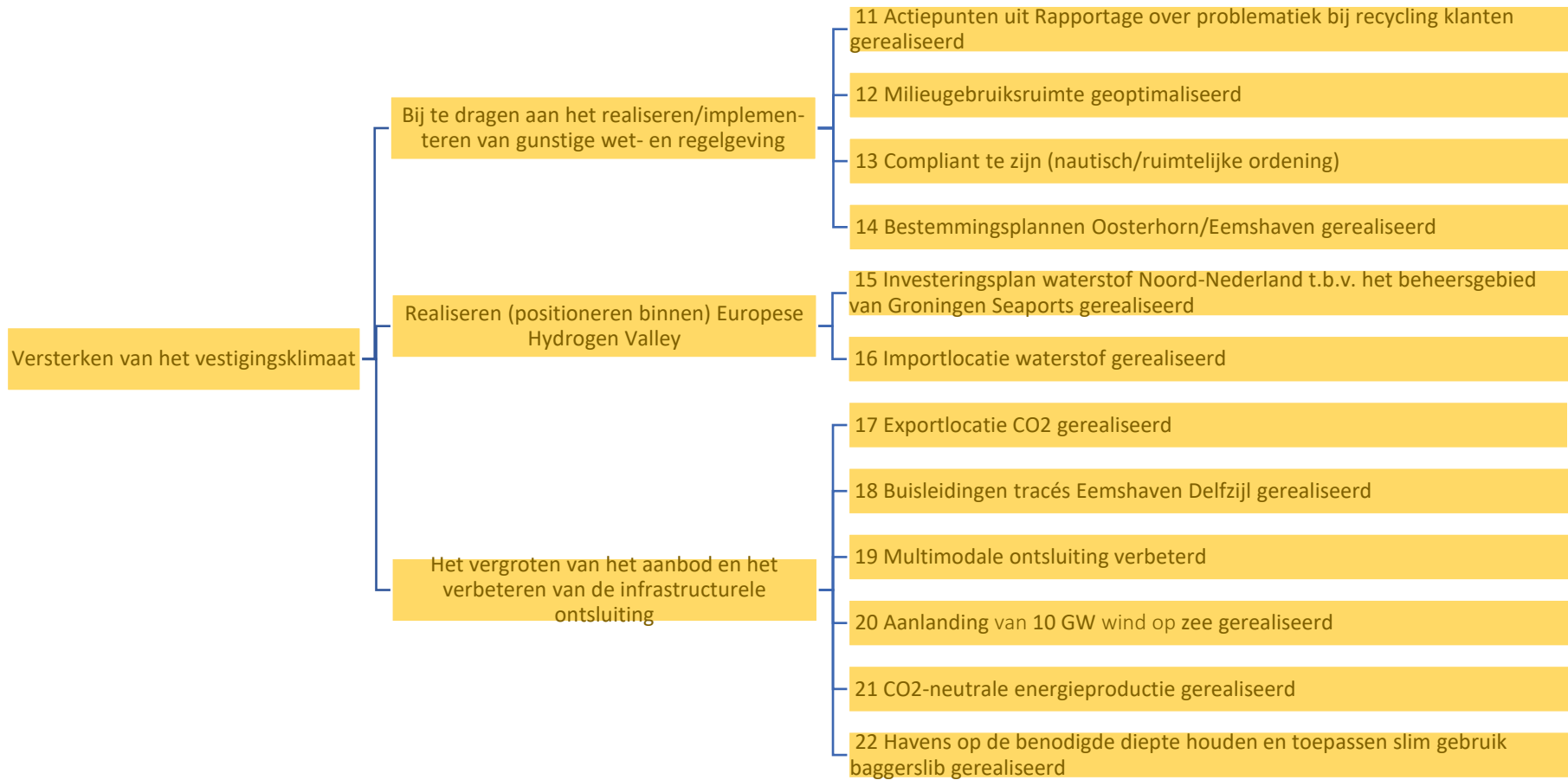
Investeringskosten zeker + onzeker		29.305.715	95.797.065	88.254.798	37.346.842	22.039.734	4.414.527
---	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------

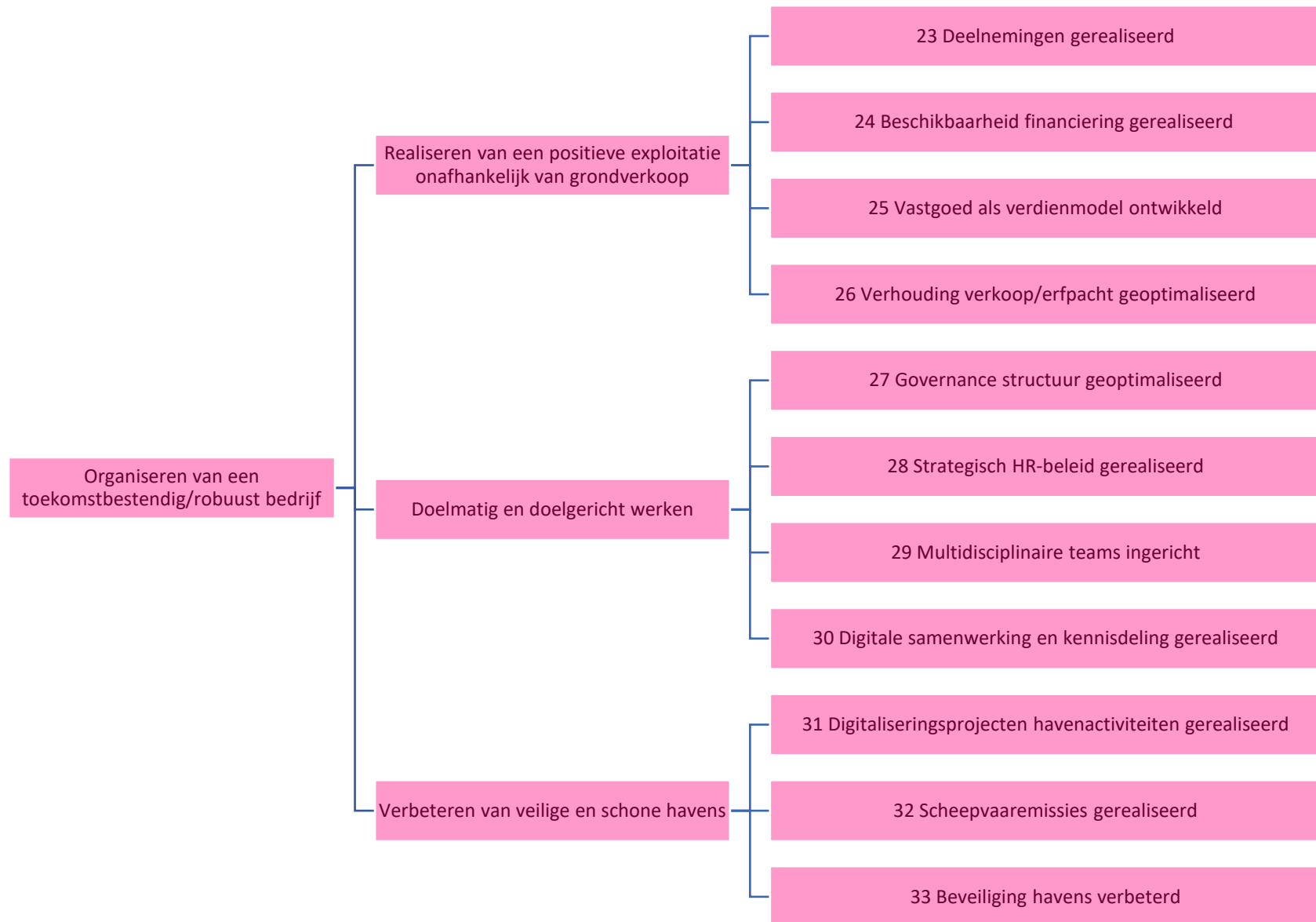
Totaal zeker		28.876.504	83.578.044	52.596.657	27.973.688	9.489.734	3.414.527
Totaal onzeker		429.211	12.219.021	35.658.141	9.373.153	12.550.000	1.000.000

Totaal investeringskosten zeker (excl. deelnemingen)		18.615.109	63.578.044	52.596.657	27.973.688	9.489.734	3.414.527
---	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	------------------

Bijlage A: Doelenboom 2023-2027

Groningen Seaports N.V.
Handelskade Oost 1
Postbus 20004 · 9930 PA DELFZIJL
Havennymer: 1001
Telefoon +31 (0) 596 640 400

E-mail: info@groningen-seaports.com
Website: www.groningen-seaports.com
Twitter: [@groningerhavens](https://twitter.com/groningerhavens)

GRONINGEN SEAPORTS

Kenmerk: 20221102JV0000118564

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake vaststelling van het Bedrijfsplan 2023-2027 Groningen Seaports N.V.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te (9934 AR) Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;
- D. de directie van de Vennootschap heeft het Bedrijfsplan 2023-2027 Groningen Seaports N.V. opgesteld (hierna: **het Bedrijfsplan**);

Kenmerk: 20221102JV0000118564

- E. ter vergadering van 3 november 2022 heeft de Raad van Commissarissen van de Vennootschap het Bedrijfsplan goedgekeurd;
- F. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

- tot vaststelling van het Bedrijfsplan 2023-2027 Groningen Seaports N.V.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....

naam	: IJ. Rijzebol
functie	: voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats	: Delfzijl
datum	: 16 december 2022

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	Uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec van een terrein van 20 hectare		
DATUM VERGADERING	16 december 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK			
DIRECTIEBESLUIT D.D.	18 oktober 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 18 oktober 2022 waarin de directie heeft besloten: 1. tot de uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec Netherlands B.V. van een perceel van ca. 20 hectare met een eeuwigdurende looptijd waarvan de gekapitaliseerde waarde ca. € 14,6 miljoen bedraagt; en 2. tot het verlenen van een koopoptie voor een beperkte periode aan Cirttec Netherlands B.V. m.b.t. het onder 1. bedoelde (onder)erfpachtterrein.
AANLEIDING	1.1 Activiteiten en producten Cirttec Netherlands B.V. (hierna: Cirttec) is voornemens een fabriek te realiseren waar chips afkomstig van end-of-life tyres worden omgezet naar biobrandstoffen en recovered Carbon Black (hierna: rCB). Voor alle producten zijn afnamecontracten getekend. 1.2 RIG subsidie Cirttec heeft in 2019 een RIG-subsidie¹ van € 7,5 miljoen toegekend gekregen van de Provincie Groningen. In de motivering om de subsidie toe te kennen werd onder meer de goede fit met de Chemport Europe propositie benoemd. 1.3 Ontwikkeling terrein Cirttec zal zich vestigen op Oosterhorn-zuid. Dit terrein is in het verleden reeds opgehoogd. De uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec past binnen de ontwikkeling van de business case Oosterhorn-Zuid om bedrijven actief in de circulaire industrie te accommoderen.
BEOOGD EFFECT	1.1 CO₂ reductie Cirttec zal biobrandstoffen en rCB gaan produceren. De biobrandstof staat vermeld op lijst 9 van Annex A van de RED-II en zal worden geblend met transportbrandstoffen. De rCB kent toepassingen als vulstof in onder andere autobanden en andere materialen. Door het vervangen van fossiele brandstoffen door biobrandstoffen levert Cirttec een bijdrage aan het reduceren van CO₂. 1.2 Werkgelegenheid en economische ontwikkeling De komst van Cirttec zal leiden tot structurele uitbreiding van werkgelegenheid (ca. 100 fte). Tijdens de bouwfase zal het aantal tijdelijke arbeidsplaatsen een stuk hoger zijn.

¹ Regionale Investeringsubsidie Groningen

	<i>1.3 Financieel resultaat</i> De uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec past in het beleid van GSP om terreinen in ondererfpacht uit te geven. Tevens draagt het bij aan het financieel rendement conform het Bedrijfsplan. <i>1.4 Uitbreiding van utiliteiten</i> De vestiging van Cirttec leidt mogelijk tot uitbreiding van utiliteiten als het stoom- en condensaatnetwerk, het persluchtnetwerk en mogelijk de aansluiting op het waterstofnetwerk. Uitwerking van de benodigde utiliteiten zal nog moeten worden uitgewerkt en past binnen de ontwikkeling van de business case Oosterhorn-Zuid.
ARGUMENTEN	<i>1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid</i> De vestiging van Cirttec zal leiden tot uitgften in ondererfpacht van terrein aan/t.b.v. klanten actief binnen de recycling industrie en past binnen de aandeelhoudersstrategie en de wens vanuit GSP en overheden om de duurzame economie breed te borgen in het werkgebied. <i>1.2 Chemport Europe propositie</i> Groningen Seaports richt zich met de Chemport Europe propositie onder andere op het aantrekken van partijen die actief zijn in de circulaire industrie. De activiteiten van Cirttec passen uitstekend in de ambitie van Chemport Europe.
KANTTEKENINGEN	<i>1.1 Koopoptie</i> Groningen Seaports is al sinds 2018 in gesprek met Cirttec over een terrein van 20ha. Cirttec heeft onder andere vanwege de mogelijkheid om het terrein ook te kunnen kopen gekozen voor Delfzijl De koopoptie zal in tijd beperkt zijn. <i>1.2 Losfaciliteiten</i> Cirttec zal ten behoeve van de overslag van grondstoffen een kade realiseren in de Oosterhornhaven. De exacte positie en realisatie zal in nauw overleg met de Havenmeester en de afdeling Technology van Groningen Seaports worden afgestemd. Voor de afvoer van biobrandstoffen zal Cirttec een jetty realiseren. Deze jetty zal buiten de risicocontour van de aanwezige windmolen worden gerealiseerd. Ook de exacte ligging van de nieuw te realiseren jetty zal in overleg met de Havenmeester en de afdeling Technology van Groningen Seaports worden afgestemd.
FINANCIËN	<i>1.1 Impact op het bedrijfsplan en Business case Oosterhorn Zuid (BC OHZ)</i> De Business case Oosterhorn Zuid (BC OHZ) maakt integraal onderdeel uit van het Bedrijfsplan 2023-2027. De uitgifte in ondererfpacht maakt onderdeel uit van de in de begroting opgenomen algemene uitgifteverwachting Oosterhorn Zuid deelgebied B van 5,0 ha per jaar. Met de uitgifte van 20 ha aan Cirttec wordt grotendeels invulling gegeven aan deze verwachting. De investeringen in (minimale) utiliteiten als stoom, perslucht en eventueel waterstof zijn nog niet bekend. De investeringen zullen moeten worden gedekt door de doorbelasting aan derden. <i>1.2 Duur overeenkomst en tussentijdse beëindiging</i> De overeenkomst kent een eeuwigdurende looptijd. Cirttec kan de overeenkomst beëindigen na een periode van 25 jaar met een opzegtermijn van 1 jaar.

	<i>1.3 Gekapitaliseerde waarde ondererfpacht t</i> De gekapitaliseerde waarde van het ondererfpacht contract bedraagt € 14,6 miljoen. I.v.m. de gefaseerde bouw van de fabriek geldt t.a.v. de betaling van de erfpachtcanon een ingroeimodel. <i>1.4 Scheepvaartopbrengsten</i> Circotec is voornemens een kade en jetty te realiseren, hetgeen voor GSP inkomsten uit kadegeld en havengeld genereert.
UITVOERING	De RvC heeft in zijn vergadering van 3 november 2022 het directiebesluit van 18 oktober 2022 goedgekeurd. Het directiebesluit dient tevens te worden goedgekeurd door de algemene vergadering. Aktepassering zal naar verwachting medio 2023 plaatsvinden.
COMMUNICATIE	Groningen Seaports zal Circotec ondersteunen bij het informeren van voor haar relevante partijen.
BIJLAGEN	-/-

Kenmerk: 20221102JV0000118699

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake Uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec van een terrein van 20 hectare)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20221102JV0000118699

D. de directie van de Vennootschap heeft op 27 oktober 2022 besloten:

1. tot de uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec Netherlands B.V. van een perceel van ca. 20 hectare met een eeuwigdurende looptijd waarvan de gekapitaliseerde waarde ca. € 14,6 miljoen bedraagt; en
2. tot het verlenen van een kooptie voor een beperkte periode aan Cirttec Netherlands B.V. m.b.t. het onder 1. bedoelde (onder)erfpachtterrein.

(hierna aangeduid als: **het Besluit**).

E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het onder D. omschreven besluit in zijn vergadering van 3 november 2022 goedgekeurd;

F. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 27 oktober 2022: waarin de directie heeft besloten:

1. tot de uitgifte in ondererfpacht aan Cirttec Netherlands B.V. van een perceel van ca. 20 hectare met een eeuwigdurende looptijd waarvan de gekapitaliseerde waarde ca. € 14,6 miljoen bedraagt; en
2. tot het verlenen van een kooptie voor een beperkte periode aan Cirttec Netherlands B.V. m.b.t. het onder 1. bedoelde (onder)erfpachtterrein.

ONDERTEKENING:

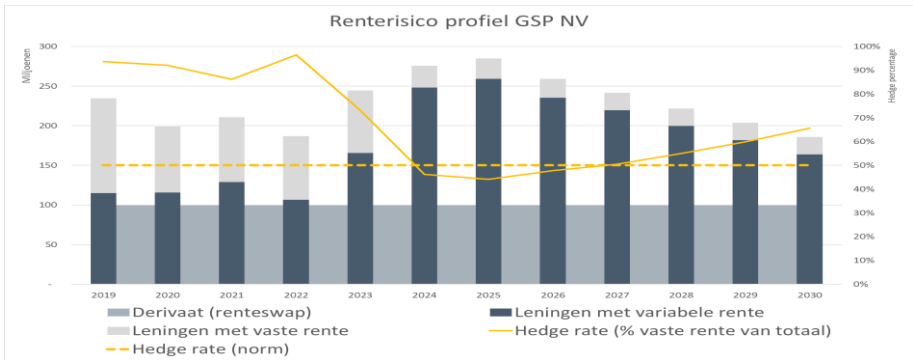
Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

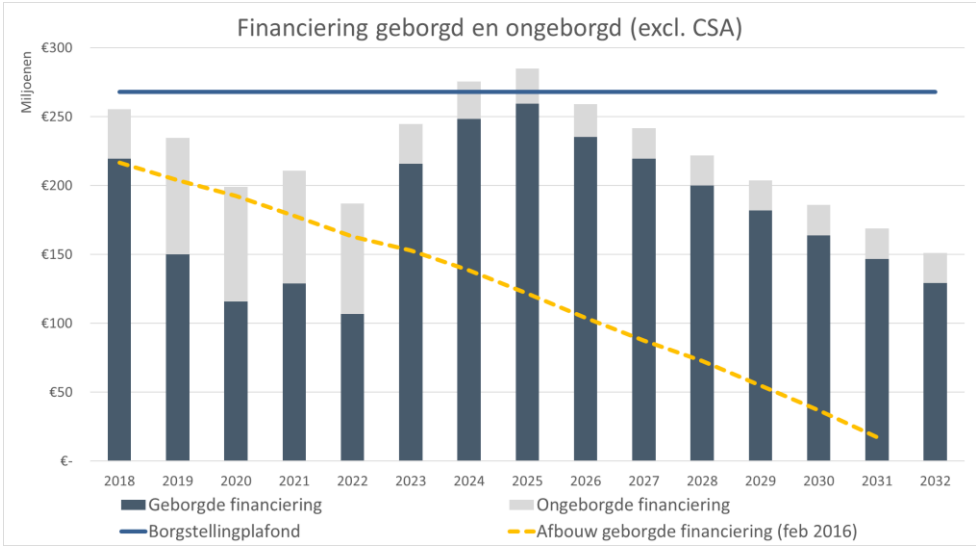
.....
naam : IJ. Rijzebol
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 16 december 2022

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	HERFINANCIERING AFLOPENDE FINANCIERING EUR 50 MILJOEN		
DATUM VERGADERING	16 december 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	• Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20221103JV0000232065		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	18 oktober 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering van aandeelhouders wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 18 oktober 2022 waarin directie heeft besloten tot het aangaan van een nieuwe <u>geborgde</u> kasgeldfaciliteit van € 50,0 miljoen met de BNG Bank, ter herfinanciering van de op 16 februari 2023 aflopende ongeborgde faciliteit van € 50,0 miljoen, met de volgende kenmerken: - startend op 16 februari 2023 met maximale looptijd tot 1 mei 2024; - variabele rentecoupon (1 of 3 maands euribor) met een opslag van 50 basispunten op jaarbasis (0,50%); - een bereidstellingsprovisie van 20 basispunten (0,20%) over het niet opgenomen deel van de kasgeldfaciliteit; - Voorwaarden van de BNG is een conveniërend tijdspad en financieringsplan voor 1 juli 2023.																																																																																																																
AANLEIDING	De financiering van Groningen Seaports bestaat uit verschillende leningen en kasgeldfaciliteiten. Een van de faciliteiten betreft een 7-jaars lening, zie blauw gearceerd in tabel hieronder. Deze lening is in februari 2016 afgesloten als geborgde financiering met een vast rentepercentage van 0,69%. In het kader van afbouw van gebruik van de borgstelling is deze lening in 2019 omgezet naar een ongeborgde financiering en is er vanwege het ongeborgde karakter een opslag toegevoegd aan de rente van 0,75%, waarmee de rente 1,44% bedraagt. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th></tr><tr><td colspan="7">Bedragen x € 1 miljoen</td></tr><tr><td colspan="7">Niet geborgde financiering:</td></tr><tr><td>Lening GR</td><td>22</td><td>22</td><td>22</td><td>22</td><td>22</td><td>22</td></tr><tr><td>Projectfinanciering stoomleiding</td><td>8</td><td>7</td><td>5</td><td>4</td><td>2</td><td></td></tr><tr><td>7-jaars lening (omgezet van geborgd in 2019)</td><td>50</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Totaal ongeborgde financiering</td><td>80</td><td>29</td><td>27</td><td>26</td><td>24</td><td>22</td></tr><tr><td colspan="7">Geborgde financiering</td></tr><tr><td>Roll-over-faciliteit 12y</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Roll-over-faciliteit 10y</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>Geborgde kasgeldleningen</td><td>7</td><td>66</td><td>148</td><td>159</td><td>185</td><td>169</td></tr><tr><td>Verlenging aflopende lening</td><td></td><td>50</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Totaal geborgde financiering (excl. CSA)</td><td>107</td><td>216</td><td>248</td><td>259</td><td>235</td><td>219</td></tr><tr><td>Geborgde kasgeldleningen (CSA)</td><td>15</td><td>14</td><td>13</td><td>12</td><td>12</td><td>11</td></tr><tr><td>Totaal geborgde financiering (incl. CSA)</td><td>121</td><td>229</td><td>261</td><td>272</td><td>247</td><td>230</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>201</td><td>258</td><td>289</td><td>297</td><td>271</td><td>252</td></tr></table> De 7-jaars lening loopt af op 16 februari 2023. Er is op basis van de verwachtingen in het bedrijfsplan onvoldoende ruimte om de aflossing van de lening op te vangen met de huidige kasgeldfaciliteit (maximaal € 70,0 miljoen). De gesprekken met de BNG over verlenging van deze faciliteit zijn reeds begin van dit jaar gestart op basis van het voorgaande bedrijfsplan. De gesprekken zijn gestart over een langlopende verlenging van de ongeborgde faciliteit in combinatie met additionele geborgde faciliteiten om de in het bedrijfsplan verwachte investeringen		2022	2023	2024	2025	2026	2027	Bedragen x € 1 miljoen							Niet geborgde financiering:							Lening GR	22	22	22	22	22	22	Projectfinanciering stoomleiding	8	7	5	4	2		7-jaars lening (omgezet van geborgd in 2019)	50						Totaal ongeborgde financiering	80	29	27	26	24	22	Geborgde financiering							Roll-over-faciliteit 12y	50	50	50	50			Roll-over-faciliteit 10y	50	50	50	50	50	50	Geborgde kasgeldleningen	7	66	148	159	185	169	Verlenging aflopende lening		50					Totaal geborgde financiering (excl. CSA)	107	216	248	259	235	219	Geborgde kasgeldleningen (CSA)	15	14	13	12	12	11	Totaal geborgde financiering (incl. CSA)	121	229	261	272	247	230	Totaal	201	258	289	297	271	252
	2022	2023	2024	2025	2026	2027																																																																																																											
Bedragen x € 1 miljoen																																																																																																																	
Niet geborgde financiering:																																																																																																																	
Lening GR	22	22	22	22	22	22																																																																																																											
Projectfinanciering stoomleiding	8	7	5	4	2																																																																																																												
7-jaars lening (omgezet van geborgd in 2019)	50																																																																																																																
Totaal ongeborgde financiering	80	29	27	26	24	22																																																																																																											
Geborgde financiering																																																																																																																	
Roll-over-faciliteit 12y	50	50	50	50																																																																																																													
Roll-over-faciliteit 10y	50	50	50	50	50	50																																																																																																											
Geborgde kasgeldleningen	7	66	148	159	185	169																																																																																																											
Verlenging aflopende lening		50																																																																																																															
Totaal geborgde financiering (excl. CSA)	107	216	248	259	235	219																																																																																																											
Geborgde kasgeldleningen (CSA)	15	14	13	12	12	11																																																																																																											
Totaal geborgde financiering (incl. CSA)	121	229	261	272	247	230																																																																																																											
Totaal	201	258	289	297	271	252																																																																																																											

	te kunnen financieren. In juli van dit jaar heeft de BNG aangegeven dat op basis van strengere voorwaarden waaraan de BNG zelf moet voldoen, ongeborgde financiering op dit moment niet meer tot de mogelijkheden behoort. Daarnaast heeft de BNG aangegeven dat strenger naar de ratio's van Groningen Seaports zal worden gekeken bij de beoordeling of nieuwe financiering beschikbaar kan worden gesteld. Het <u>verruimen</u> van het financieringsarrangement is daardoor niet meer vanzelfsprekend. Met de BNG is afgesproken dat de aflopende kasgeldfaciliteit van € 50 miljoen kortlopend verlengd kan worden, waardoor tijd beschikbaar komt om een herfinancieringstraject te doorlopen, waarbij het volledige arrangement zal worden beoordeeld, inclusief de aflopende financieringen in 2025 en 2027 en het rentederivaat. De BNG stelt als voorwaarde voor de verlenging van de kasgeldfaciliteit commitment van Groningen Seaports te ontvangen op de tijdslijnen van dit traject.
BEOOGD EFFECT	Zekerstellen van financiering De verlenging is noodzakelijk om de beoogde investeringen in het bedrijfsplan 2023-2027 te kunnen financieren.
ARGUMENTEN	Flexibiliteit en tijd 'kopen' De kortlopende verlenging geeft ruimte om het financieringstraject te doorlopen. De faciliteit in de vorm van kasgeld geeft flexibiliteit in de omvang van het aangetrokken kapitaal. Hierdoor kan kapitaal worden aangetrokken op het moment dat dat nodig is en in lijn worden gebracht met de investeringsuitgaven. De variabele rente geeft een renterisico, maar ook de flexibiliteit om de faciliteit op te kunnen zeggen in het geval dat bij een herfinancieringstraject een nieuw arrangement kan worden afgesloten in 2023. Indien een vaste lening met een vaste rente zou worden afgesloten, zal een vergoeding moeten worden betaald bij het vroegtijdig beëindigen van de faciliteit.
KANTTEKENINGEN	Renterisico Het renterisico neemt door de verlenging met een variabele rente toe, maar deze blijft in 2023 binnen de gestelde norm van 50%. Van de totale financiering is inclusief deze verlenging in 2023 meer dan 50% gefinancierd met een vaste rente. In het bedrijfsplan (zie onderstaande grafiek) is het verloop van de ratio weergegeven. Vanaf 2024 zal de ratio er anders uit gaan zien als gevolg van de herfinanciering en het aantrekken van langlopende financieringen met vaste rente, welke nu nog niet in het Bedrijfsplan 2023-2027 zijn verwerkt. Borgstelling De wens van de aandeelhouder is om de geborgde financiering af te bouwen. De aanscherping van het interne beleid van de BNG zorgt er echter voor dat er op dit moment geen mogelijkheden zijn om gebruik van de borgstelling af te bouwen. In dit geval is zelfs van een tegengestelde beweging sprake doordat de ongeborgde financiering vervangen wordt door een geborgde financiering. Op basis van het bedrijfsplan wordt echter voorzien dat over een aantal jaren de totale financiering kan worden afgebouwd en daarmee ook het gebruik van de borgstelling zal worden

	verminderd. Zie grafiek hieronder het verwachting verloop van de financiering zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2023-2027. Financiering geborgd en ongeborgd (excl. CSA) €300 €250 €200 €150 €100 €50 €- Miljoenen 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 ■ Geborgde financiering ■ Ongeborgde financiering — Borgstellingplafond — Afbouw geborgde financiering (feb 2016)
FINANCIËN	In het bedrijfsplan 2023-2027 is reeds uitgegaan van de verlenging van de faciliteit met ruim een jaar tot 1 mei 2024. De rentelasten van de aflopende faciliteit bedroegen € 720.000 per jaar (1,44%). De variabele rentelasten van deze faciliteit zijn op basis van de actuele renteverwachting meegenomen in het bedrijfsplan, waarbij rekening wordt gehouden met een verdere stijging van de kortlopende rente en wordt gerekend met 3,06% rente (2,56% + 0,50% opslag). De verwachte rentelasten voor deze faciliteiten bedragen daarmee ongeveer € 1,3 miljoen. Vanwege de huidige turbulente renteontwikkelingen zijn de rentelasten moeilijk in te schatten. De 3 maands euribor is in de afgelopen periode gestegen, maar historisch gezien is de korte rente nog steeds aan de lage kant.
UITVOERING	Na goedkeuring door de AvA zal de financieringsovereenkomst worden ondertekent.
COMMUNICATIE	Over dit besluit zal geen externe of interne communicatie plaats vinden.
BIJLAGEN	N.v.t.

Kenmerk: 20221102JV0000118779

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake Herfinanciering aflopende financiering EUR 50 miljoen)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 64859126; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20221102JV0000118779

- D. de directie heeft op 18 oktober 2022 besloten tot het aangaan van een nieuwe geborgde kasgeldfaciliteit van € 50,0 miljoen met de BNG Bank ter herfinanciering van de op 16 februari 2023 aflopende ongeborgde faciliteit van € 50,0 miljoen, met de volgende kenmerken:
- startend op 16 februari 2023 met maximale looptijd tot 1 mei 2024;
 - variabele rentecoupon (1 of 3 maands euribor) met een opslag van 50 basispunten op jaarbasis (0,50%);
 - een bereidstellingsprovisie van 20 basispunten (0,20%) over het niet opgenomen deel van de kasgeldfaciliteit;
 - Voorwaarden van de BNG is een conveniërend tijdsplan en financieringsplan voor 1 juli 2023.
- (hierna aangeduid als: **het Besluit**);
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het onder D. omschreven besluit in zijn vergadering van 3 november 2022 goedgekeurd;
- F. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 18 oktober 2022 waarin de directie heeft besloten tot het aangaan van een nieuwe geborgde kasgeldfaciliteit van € 50,0 miljoen met de BNG Bank ter herfinanciering van de op 16 februari 2023 aflopende ongeborgde faciliteit van € 50,0 miljoen, met de volgende kenmerken:

- startend op 16 februari 2023 met maximale looptijd tot 1 mei 2024;
- variabele rentecoupon (1 of 3 maands euribor) met een opslag van 50 basispunten op jaarbasis (0,50%);
- een bereidstellingsprovisie van 20 basispunten (0,20%) over het niet opgenomen deel van de kasgeldfaciliteit;
- Voorwaarden van de BNG is een conveniërend tijdsplan en financieringsplan voor 1 juli 2023.

Kenmerk: 20221102JV0000118779

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : IJ. Rijzebol
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 16 december 2022